

3	דבר המזכ"ל
4	דבר ראש תחום בנים
5	דבר רכז ההדרכה
7	למדריך
8	גלעד-דביר
9	פעולה 1
11	פעולה 2
14	פעולה 3
18	פעולה 4
20	הראל-נווה
21	פעולה 1
24	פעולה 2
28	פעולה 3
32	פעולה 4
38	מעוז-נחלה
39	פעולה 1
43	פעולה 2
48	פעולה 3
51	פעולה 4
54	השבט החדש
55	פעולה 1
59	פעולה 2
65	פעולה 3
72	פעולה 4

חודש ארגון התשע"ט – 'באלה הידיים' – 40 שנה לתנועת אריאל
יוצא לאור ע"י מחלקת ההדרכה של של תנועת אריאל – תחום בנים
תנועת אריאל 93874 רחוב הקבלן 41/1 הר נוף ירושלים
פקס: 02-6510823
טלפון: 02-6510822

כתיבה: נתנאל מויאל 054-2543771
עריכה לשונית: אורית פרנק. עורכת לשון מוסמכת. 054-5955041
עיצוב גרפי ועימוד: הניה וקסמן 058-6644229

כל הזכויות שמורות.
תשרי התשע"ט. (09.18) ירושלים.

וואו לא נתפס, אני עוד זוכר אותך כזאת פיצית, שכל מה שחלמת היה שבכלל יכירו בך, שיעריכו אותך. זוכר אותך נאבקת שייקחו אותך ברצינות. טוענת בלהט, בביישנות אך בעוז שאת אומנם נראית צעירה אבל את מייצגת אמת גדולה וזקנה. שאת לא קוריוז ושאת לא הולכת להיעלם לשום מקום.

זוכר איך התלבטת אם בכלל יש לך מקום בעולם, אם את נחוצה, ואם עצם קיומך לא מזיק יותר מאשר מועיל. ואיך לא עצרת לרגע ועם כל המבוכה והספקות תמיד התקדמת קדימה.

את בטוחה שאת כבר בת 40! 130 סניפים!?! 15,000 חניכים !?!?!

אז מה עכשיו? לאיפה את ממשיכה מכאן? אחרי שהוכחת לכל המלעיזים, המפקפקים וקטני האמנה את עוצמות הרוח, וגודל החזון שלך. מה המטרה הבאה?

זו השאלה הניצבת לפתחנו בשנה זו שנת הארבעים לתנועת אריאל. אבל לפני כן - אנחנו חייבים לברר מי אנחנו, מה דרכנו ומה יעודה של תנועתנו האהובה.

נושא חודש הארגון - באלה הידיים מובילים תנועה - יעסוק בבירור הדרך האידאולוגית של התנועה. המטרה שכולנו מצוות ההנהלה הארצית, ועד אחרון החניכים יכירו את תפיסת עולמה האידאולוגית של התנועה. ומתוך הבירור הזה נצא כולנו לשנת מליאה! שנה בה נעצור, נבחן ונברר מה המשימות המוטלות לפתחנו בשנים הקרובות.

קומונרים, גרעינים, רכזים ומדריכים- צוותי החינוך והעשייה בתנועה. המפעל העצום ששמו תנועת אריאל עומדת עליכם בלי העשייה שלכם בסניפים תנועת אריאל לא הייתה יכולה להשפיע במציאות! אתם אלו המובילים את התנועה למימוש הערכים שלהם, לגידול דור שמחובר ומחונך בדרכה של תורה בשלמות. ועל עשייה בלתי פוסקת בעם ישראל.

אנחנו כולנו מהמזכ"ל ועד אחרון החניכים שותפים לאותה מטרה - בניית קומת הרוח בעם ישראל. הצלחתנו תלויה במידת הרצון, המעורבות, האכפתיות, והעשייה של כל אחד מאתנו. אם כולנו ניתן את עצמנו עד הסוף. במהלך חודש הארגון ובכלל בשנה הקרובה כולה נוכל בעז"ה להשפיע על עם ישראל בצורה עצומה.

אין פגבר ת'זוי א'א'א ב'נ'א

ב'צ'י'י'י'י' א'ב'נ'י'י'י' א'ר'י'א'ל

ב'ב'ר

מדריך,

אתה מחזיק כרגע חוברת שהיא חשבון נפש.
חשבון נפש ארוך, שנכתב אחרי עבודה ומחשבה –
על מי אנחנו, למה אנחנו, כמה ואיך,
חשבון נפש עמוק על בת 40, תנועה שמגיעה לגיל הבינה.

היא חוברת מעולה,
אבל אני מזמין אותך לא להסתפק בה,
היא בנויה היטב, עם פעולות גדולות שמסודרות יפה,
היא מקצועית מאוד, תשתמש בה והרבה.

אבל מעבר לה אני מזמין אותך ללמוד, לשאול.
לפתוח ספר ועוד אחד, לברר וללבן, בצוות, בגרעין, בעוגנים.
אנחנו נמצאים בשנת מליאה, בשנה הזו אנחנו מעלים על נס את
ההעמקה, את המחשבה ואת קבלת ההחלטות, ואנחנו צריכים את
כולם חדים.

והחודש?
אני מאחל לך חודש ארגון נהדר, כל מה שקורה בהדרכה נמצא כאן
בתמצית מרוכזת, אתה יכול לקחת את החודש הזה לכל כיוון,
אני בטוח שתיקח אותו למעלה.

אופי איתן. מעריך אותך ENN.
נתנאל. בשם כל צוות תחום בנין.

ברוכים אתם מדריכי תנועת אריאל של שנת התשע"ט,
שזכיתם להדריך בשנה שבה נברר יחד את דרכה של תנועתנו.

בחודש ארגון הקרוב ובעצם בשנה הקרובה,
שנת ה-40 שהיא גם שנת המליאה התנועתית,
נעסוק יחד בבירור עצמי שלנו כתנועה.
יחד ננסה להוביל את עצמנו למקום טוב יותר.

כמו שבמהלך השנה יש לנו את חודש אלול שבו אנו עוצרים בכדי לעשות תשובה
ולברר את דרכנו בשביל להמשיך הלאה בצורה הטובה ביותר,
כך גם בחודש הקרוב ובשנה הקרובה נברר יחד מהי דרכה של תנועת אריאל.

לאחר 40 שנים בהן התנועה קיימת ופועלת,
עלינו לברר את דרכינו ולהתאים את התנועה לשינויי המציאות והזמן שחולף כדי
שנוכל להגיע ולהשפיע בשנה זו ממקום אמיתי.
לצערנו בדורנו קשה להתעסק בנושאים גדולים ועמוקים בשל הציניות שמהר מאוד
תופסת את מקומה ולא נותנת לנו להתקדם בצורה אמיתית ושלמה.
בכדי להתגבר על מכשול זה החלטנו שהשבוע הראשון יתמקד בציניות ובאיך אנחנו
לא נופלים למקום הזה, שבו אנחנו לא יכולים לדבר בגדלות אלא מרוממים את
עצמנו למקום בו לא נפחד לדבר גודל ועוצמה.
בהמשך נדבר על האידיאל של התנועה, על החידוש שלה בעולם ועל הורדתו
למציאות היום יומית שלנו כחברי התנועה, כשאנחנו בהבנה משותפת על מה נדרש
מאיתנו כיום.

מדריכים יקרים,
של בירור, של עשייה ובין הפעמים היחידות בהן עוסק החודש בנושאים של "ארגון".
אנו עומדים בפני חודש
ארגון והתייעלות לשיפור הוספת האור שלנו כתנועה ובעמ"י.

אני מבקש מכם, אל תפחדו תוך כדי ההנאה של חודש הזה לדבר גודל, רוח
ועוצמה, וכן, אני סומך עליכם שתובילו יחד איתנו את החודש הקרוב לבירור אמיתי
לדרכה של התנועה ובעז"ה אני מאחל לכולנו חודש ארגון משמעותי וטוב.

בפצ'ה רבה! ליו מצטףי רכל פצ'רה.

במקום הקדמה - למדריך.

חודש הארגון של תשע"ט עומד בסימן 40 שנה לתנועת אריאל.

זהו תאריך גדול, משמעותי וחשוב ולכן נושא חודש הארגון נסוב סביבו,

במהלך החודש אנחנו נעמיק, נחקור ונלמד על הדרך שעברה התנועה עד כה, על השבילים שיש לה עוד לצעוד בהם, על המטרות שלה ובעיקר על העקרונות שלה המנחים אותנו.

אבל עוד קודם שנדבר על תנועת אריאל, חשוב שנהיה קצת נאיבים. שלא נפחד לגעת בנושא כזה, שלא נפחד לגעת ולדבר על אידיאלים יפים, גדולים. חשוב שנניח את כל הציניות בצד, נשכח ממנה עוד בשבוע הראשון של החודש ונתמקד במה שחשוב - תנועת אריאל.

לכן, כל חודש פותח בפעולה ראשונה העוסקת באמת, בכנות ובעצירת הציניות, ולו באופן זמני, אנחנו רוצים להגיע תמימים וחולמים אל הנושא המרכזי והתהליך הזה חשוב. קח לך שבוע להכניס את החניכים לשם - ואנחנו צוללים לנושא שלנו - 40 שנה לתנועה.

בנוסף,

השנה החוברת מעט שונה, נושא חודש הארגון אחיד לכלל החניכים בכל השבטים. הוא אינו מחולק לתתי-נושאים אלא מעניק לכלל חניכי התנועה את אותו התהליך בדיוק, כמובן בצורות שונות המתאימות לגילם.

בנחמנו!

גלעד-דביר

פעולה 1 מתוך 4

שם הפעולה: חלק מתנועה

מטרות הפעולה:

1. החניכים יזהו את כוחה של קבוצה על פני היחיד.
2. החניכים ילמדו את ערכה של השתייכות לקבוצה, לתנועה.
3. החניכים יכירו בחשיבותו של כל יחיד בתנועה.

כלים:

רצף תמונות

צ'ופרים 'כל %חד חשוב' לפי מספר החניכים.

חפץ הפעולה:

שלב א: חלק מקבוצה

'הג'ונגל': נסביר לחניכים שאנחנו יוצאים למסע רציני בג'ונגל. נתחיל במסע דמיוני (אפשר ברחוב, בדשא, או אפילו בכיתה). אנחנו מתקדמים יחד כל הקבוצה כשלפתע בדרך יש בור ענק. נבקש מהחניכים למצוא פיתרון איך לעבור (אולי שרשרת אנשים, אולי כל אחד יעשה לחברו סולם גנבים). לאחר שנעבור, נמשיך בדרכנו עד שניתקע בסלע ענק החוסם את הדרך. איך עוברים? (אולי נרים אותו יחד, אולי נתפס מעליו). בהמשך נפגוש קוף שגונב לאחד מאיתנו את התיק (נקיף ונלכוד אותו יחד), יהיה חבר שנופל לנהר ומתחיל להיסחף (ניצור שרשרת ונושיט לו יד), נמר שמתנפל עלינו (נתקיף אותו יחד).

פסגה: ככל שנכניס את החניכים לדמיון המודרך הזה כך הם ייהנו יותר מהמשחק ויקלטו טוב יותר את העניין.

לאחר המשחק נשב ונחשוב מה "עברנו". כל האתגרים שניצבו לפנינו היו קשים לאין ערוך לו היה אחד מאיתנו ניצב מולם לבד. לקבוצה יש כוח רב לחולל תהליכים, לעמוד בפני אתגרים, זו בעצם מדינה, ארגון, תנועה.

שלב ב: תנועת הנוער שלי

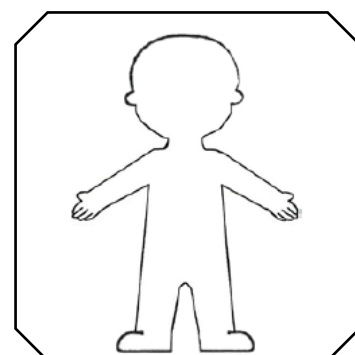
qnen: ג'וייסטיק: נעמיד את החניכים בשורה, בקצה השורה נעמיד כסא עם חפץ מסויים. כל אחד מהחניכים מחזיק את האגודל של החניך שמימינו, כולם עוצמים את העיניים. החניך שעומד בקצה הרחוק מהכסא הוא הג'וייסטיק, כלומר הוא היחיד העומד בעיניים פתוחות ומסתכל אל הכסא. המטרה שלו היא לכוון בעזרת תנועות את החניך שלידי הכיסא בשביל שישגיע לחפץ שעל הכיסא. הג'וייסטיק מזיז את ידו והחניך שליידו עושה בדיוק את אותה תנועה שהרגיש, עם ידו האחרת. כך "מעבירים" את התנועה עד שהיא מגיעה לאחרון. בעזרת ההכוונה של הג'וייסטיק והעברת התנועות הוא צריך לתפוס את החפץ.

נשב במעגל ונפרוש לפני החניכים רצף של תמונות (נספח 1): מעמד הר סיני, בניין בית המקדש, גמרא, הרמב"ם, הרב קוק, הכרזת המדינה, כיבוש הכותל, סמל אריאל, ואחרונה חביבה – תמונה של דמות ריקה.

נספח: העולם עובר תהליך של אלפי שנים, מאז לידתו של העם היהודי. מטרת התהליך הוא להוביל את העולם להיות עולם המתנהל על-פי דבר ה', כלומר מקום טוב ומלא אור ושמחה. הרבה דברים קרו בתהליך הזה – קבלת תורה, בניין בית המקדש וכו'. כעת הגענו לשלב שיש לנו מדינה ויש לנו את תנועת אריאל שמקדמת את עם ישראל בקדושה והינה הגיע התור שלי... של כל אחד מאיתנו- זו הדמות האחרונה. יש לנו את הזכות להיות חלק מקבוצה גדולה שלוקחת חלק בתהליך האדיר שהעולם עובר.

9, נסכם בקטע 'כל %חד חשוב' (נספח 2): כל אחד מאיתנו הפועל בתנועה חשוב מאוד.

נכפח ו- רצף תחנות

נכפח 2- כ"ז 3ח3 חסוב

המחשב שלנו הוא ממודל ישן, 75% על פי כן הוא פועל די טוב, פרט ל% אחד המקשים שמת. יש בו %רבעים וששה מקשים הפועלים ב%ופן המניח %ת הדעת, %ך %חד המקשים ינו פועל ומקלקל %ת השורה.

לעתים נר%ה כ%ילו העולם כולו פועל כמו המחשב שלנו הזה. כלומר, ל% כל ה%נשים שת%מר לעצמך: %ין זה משנה שהרי %ינני ל% %דם %חד, %מנם %ני ל% עושה כלום, %ך גם ל% %שבש כלום. ל% %שבכל ז%ת יש חשיבות %דירה לדברים שה%דם הבודד עושה. הבסיס לכל צוות % לשותפות %מיתית בקהילה, הוא %שיתוף פעולה מל% של כל %חד. לכן, להב% %ם תחשוב שהינך רק %דם %חד, שמ%מציו %ינם מוסיפים ו%ינם גורעים, זכור %ת המחשב שלנו.

פעולה 2 מתוך 4

שם הפעולה: סמלי התנועה

מטרות הפעולה:

1. החניכים ילמדו על שמה של התנועה.
2. החניכים יכירו את שמות השבטים ותפקידם.
3. החניכים ילמדו על המנון התנועה ומחברו.

כלים:

כרטיסיות עם סמלי ארגונים, סמל התנועה
המנון התנועה לפי כמות החניכים

מפץ הפעולה:

שלב א: מה שמך?

נחלק את השבט לשתי קבוצות ונשחק את "משחק השמות": כל קבוצה עומדת. על ספסל או על רצף כיסאות מחוברים. בהינתן האות להתחלה כל קבוצה צריכה להסתדר על הספסל לפי סדר השמות בסדר האל"ף-בי"ת אין לרדת מהספסל לרצפה. מנצחת הקבוצה שהצליחה להסתדר ראשונה.

נשב עם החניכים במעגל ונערוך סבב: כל חניך יספר, מדוע הוריו קראו לו בשמו. נראה, שלכל שם ישנה סיבה, ושהוא מסמל דברים מיוחדים שחשובים להוריו ונוגעים לאותו הילד.

נשאל את החניכים:

מהו שמה של התנועה שלנו? מדוע, לדעתכם קראו לה כך?
נסביר לחניכים כי 'אריאל' הוא אחד משמותיו של בית המקדש. מטרתה של התנועה היא לקרב את בניין המקדש על-ידי קיום והפצת תורה ומצוות.

שלב ב: סמל התנועה

סמלים במילים: נקרא בכל פעם לחניך מתנדב. נחלק לו כרטיס עם סמל מוכר של ארגון בארץ (נספח מספר 1).
על החניך לתאר במילים מה מצויר בסמל, מבלי להראות אותו, על שאר החניכים לנחש באיזה ארגון מדובר.
(הערה: אפשר גם להוסיף סמלים הקרובים לעולמם של החניכים - בית-הספר שלהם, עיר המגורים וכדומה).
נסתכל על כל הסמלים שהוצגו ונראה, כי כל סמל מעביר דרך התמונה המוצגת בו את מטרתו ואופיו של הארגון.
נציג לחניכים את סמל התנועה (נספח 2) ונשאל אותם מה לדעתם הוא מביע?
נעבור עם החניכים על שלושת חלקיו של סמל התנועה:
- הדגל במרכז מסמל את עם ישראל.
- הרקע הוא ארץ ישראל.
- המסגרת של הסמל היא לוחות הברית - תורת ישראל.
בסמל הזה נמצאים שלושת הערכים המובילים אותנו, שלושתם מקבלים את קדושתם מהקב"ה שבחר בעם, בארץ ובתורה להיות אור לעולם.

שלב ג: האמונה- המנון התנועה

נחלק לחניכים ארבע שקיות, בכל שקית יש מילים בתפוזרת של אחד מבתי ההמנון (נגזור לפני כן כל מילה בנפרד).

ניתן לחניכים זמן קצוב בסיומו עליהם להציג את מילות השיר לפי סדר הבתים ולפי סדר המילים הנכון.

נסביר לחניכים שבשיר ה'אמונה' משתף אותנו הרב קוק זצ"ל בכיסופים של עם ישראל לשוב לארצו, לשוב להיות עם אחד ומאוחד, ולשוב לחיות על-פי תורתנו הקדושה. אלו הם שלושת הערכים שעליהם דיברנו בחלק של סמל התנועה. תנועת אריאל בחרה בשיר האמונה כהמנון התנועה כיוון שזהו החזון לאורו צועדת התנועה – להיות עם מאוחד החי בארץ ישראל על-פי התורה.

לסיכום נחלק לחניכים את שיר 'האמונה' ונשיר אותו יחד.

נספח 1 - סמלי פאראוניה

נספח 3 - פאנון פתנוסה: שיר פאאנופה

לעד חיה בלבנו
 האמונה הנאמנה
 לשוב אל ארץ קדשנו
 עיר בה דוד חנה
 שמה נעמוד לגורלנו
 אב המון קנה
 שמה נחיה את חיינו
 חיי עדת מי מנה

שמה נעבוד אלהינו
 בחדווה בגילה וברננה
 שמה נעלה לרגלינו
 שלוש פעמים בשנה

תורת חיים חמדתנו
 מפי עליון נתנה
 נצח היא נחלתנו
 ממדבר מתנה

נספח 2 - סמל פתנוסה

פעולה 3 מתוך 4

שם הפעולה: תורת חיים בעוז!

מטרות הפעולה:

1. החניכים ילמדו שהתורה היא הערך העליון בחיינו כיהודים.
2. החניכים יבינו כי התורה היא הוראה בעבורנו כיצד לחיות.
3. החניכים יעמדו על הצורך לחיות על-פי התורה בעוז ובלי בושה.

סלריס:

קופסה אטומה (לא שקופה)
תנ"ך
דפי יצרן (נספח 2)
עפרונות

מפאך הפעולה:

שלב א: התורה היא חיינו

לפני הפעולה נכניס את התנ"ך לקופסה. נשב עם החניכים במעגל ונספר את סיפורה של הקופסה. (נספח 1)

נסיים במשפט: "אני רוצה לשתף גם אתכם..." נפתח את הקופסה ונוציא מתוכה את התנ"ך.

הסיפור הזה הוא סיפור חיינו של העם היהודי – מאז התחלנו את דרכנו כעם נהייתה התורה הערך העליון ביותר בחיינו.

שלב ב: 'הסתכל בתורה וברא עולם'

נחלק את החניכים לקבוצות קטנות. נחלק לכל קבוצה 'דף יצרן' (נספח 2). החניכים צריכים לכתוב הוראות שימוש למוצרים שונים.

לאחר שימלאו את הדפים נשאל אותם למה נועדו ההוראות האלו? - כדי להגיע בצורה הטובה ביותר לשימוש בעבורו ייצרו את המוצר.

נחזור אל התנ"ך שלנו. הקב"ה ברא עולם מלא בטוב, באור ובשמחה. שימוש נכון בעולם הוא מצב שאנחנו מכנים 'שלום'. כדי להגיע למצב הזה נתן לנו הקב"ה את התורה שעל-ידי קיומה העולם יגיע למטרתו בצורה הטובה ביותר. התורה נוגעת לכל דבר בחיים, בנגלה ובנסתר, בנפש האדם ובמידות, במעשים ובמחשבות, באדם הפרטי, בעם ובעולם כולו. ספר ההוראות של העולם (תורה מלשון 'הוראה') יכול להיכתב רק על ידי האומן שייצר אותו – ריבונו של עולם.

שלב ג: בעוז!

נפתח את התנ"ך בספר יהושע פרק א (מובא בנספח 3) ונסביר לחניכים את הרקע. עם ישראל איבד עכשיו את מנהיגו הגדול משה, המנהיג שהיה בעבורם אבא ואמא, המנהיג שהוציאם ממצרים, הוריד להם תורה ודאג להם במסע הארוך במשך ארבעים שנה. כעת עומד יהושע להחליפו. יש לו קושי גדול להיכנס לתפקיד הזה. מי אמר שבני ישראל ישמעו לו? מי אמר שיקבלוהו עליהם?

נקרא את פסוקים א-י. הקב"ה מצווה את יהושע " הלוֹא צִוִּיתִיךָ חֶזֶק וְאַמֶּץ אֶל תַּעֲרֹץ וְאֶל תַּחַת כִּי עִמָּךְ ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר תִּלְךָ", בפסוקים אלה מדגיש הקב"ה ליהושע שהכול תלוי במידת הביטחון והאמונה שלו בתפקידו החדש. אם תלך אתה בדרכך במלוא האמונה והבטחון, גם ישראל ילכו איתך. אם תאמין בה בלי להתבייש ולפחד יהיה לך את הכוח למלא את התפקיד כראוי.

ובאמת כך היה! כעת נקרא את המשך הפסוקים: " וַיַּעַן אֶת יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר כֹּל אֲשֶׁר צִוִּיתָנוּ נַעֲשֶׂה וְאֶל כָּל אֲשֶׁר תִּשְׁלַחַנוּ נִלְךָ: {יז} כָּכֹל אֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ אֶל מֹשֶׁה כִּן נִשְׁמַע אֵלֶיךָ רַק יְהִי ה' אֱלֹהֶיךָ עִמָּךְ כְּאֲשֶׁר הָיָה עִם מֹשֶׁה: {יח} כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִמְרֶה אֶת פִּיךָ וְלֹא יִשְׁמַע אֶת דְּבָרֶיךָ לְכֹל אֲשֶׁר תִּצְוֶנוּ יוֹמֵת רַק חֶזֶק וְאַמֶּץ:"

מכאן אנחנו לומדים עיקרון חשוב ויסודי- אם אדם הולך בדרך ה' באמת, בעוז, בלי להתבייש מאחרים, אם הוא מרים את דגלו בגאון, האנשים סביבו לומדים להעריך זאת ואף נמשכים אליו ורוצים גם הם לקבל מהרוח הגדולה שאיתו.

זו מטרתה של תנועת אריאל – ללכת בגאון עם דגל התורה ומתוך כך להשפיע סביבנו על עם ישראל ועל העולם כולו.

נכפח 1- סיפור e קופסא

את הקופסה הזו הוא קיבל במתנה רגע לפני היציאה לדרך. הם השביעו אותו שישמור עליה מכל משמר, שלא יקרה לה כלום. "רק אם תשמור עליה תהיה מוגן" כך נאמר לו באותם רגעים גדולים כשכולם הביטו בו וקיוו שיצליח במשימתו. הוא יצא לדרך הקשה, הם אפילו לא נתנו לו להתרגל קצת ומייד תקפו אותו. הסתערו עליו מכל הכיוונים והוא נלחם. כל יום היה מתעורר בבוקר ומייד מתחיל במלחמה, הם ניסו לפגוע בקופסה שלו בכל מחיר והוא ידע שאין סיכוי שזה יקרה. הוא נלחם גם כשנגמר לו הכוח, גם כשהיה נראה שהם רבים ממנו ועוד רגע הם חוטפים לו אותה מהידיים, גם כשאפסו הסיכויים הוא נלחם ותמיד זכר את השליחות שלו "רק אם תשמור עליה תהיה מוגן". כל ערב היה מוצא לו מקום מסתור ומתיישב בו, מסתתר מהרודפים אחריו. הוא היה פותח את הקופסה, מציץ פנימה ומתמלא באושר ובשמחה. הוא פתאום היה מרגיש כאילו הוא כבר הגיע, כאילו כבר נגמרו לו הצרות, כאילו כל האויבים החליטו להשלים איתו. האמת, עם הזמן הוא ממש נקשר לקופסה הזו, הוא התחיל לאהוב אותה כל כך... בכל צעד שלו במהלך היום הוא חשב לעצמו מה יהיה הכי טוב לקופסה, איך היא תהיה הכי שמחה, מה יגרום לה להתגאות בו... לפני כמה שנים הוא הגיע לכאן ומסר לי את הקופסה, ואני רוצה לשתף בה גם אתכם..

נכפח 2- 3 פי יצרן

אריאל- מוצר איכות

עליכם לכתוב הוראות שימוש למוצר:

שימו לב! חשוב לדייק בהוראות...

א ויהי, אחרי מות משה--עבד יהוה; ויאמר יהוה אל-יהושע בן-נון, משרת משה לאמר. ב משה עבדי, מת; ועתה קום עבר את-הירדן הזה, אתה וכל-העם הזה, אל-הארץ, אשר אנכי נתן להם לבני ישראל. ג כל-מקום, אשר תדרוך כף-רגלכם בו--לכם נתתיו: כאשר דברתי, אל-משה. ד מהמדבר והלבנון הזה ועד-הנהר הגדול נהר-פרת, כל ארץ החתים, ועד-הים הגדול, מבוא השמש--היה, גבולכם. ה לא-יתיצב איש לפניך, כל ימי חיך: כאשר הייתי עם-משה אהיה עמך, לא ארפך ולא אעזבך. ו חזק, ואמץ: כי אתה, תנחיל את-העם הזה, את-הארץ, אשר-נשבעתי לאבותם לתת להם. ז רק חזק ואמץ מאד, לשמר לעשות ככל-התורה--אשר צוה משה עבדי, אל-תסור ממנו זמין ושמואל: למען תשכיל, בכל אשר תלך. ח לא-ימוש ספר התורה הזה מפיד, והגית בו יומם ולילה, למען תשמר לעשות, ככל-הכתוב בו: כי-אז תצליח את-דרךך, ואז תשכיל. ט הלוא צויתיד חזק ואמץ, אל-תערץ ואל-תחת: כי עמך יהוה אלהיך, בכל אשר תלך. {פ}

י ויצו יהושע, את-שטרי העם לאמר. יא עברו בקרב המחנה, וצוו את-העם לאמר, הכינו לכם, צידה: כי בעוד שלשת ימים, אתם עברים את-הירדן הזה, לבוא לרשת את-הארץ, אשר יהוה אלהיכם נתן לכם לרשתה. {פ}

יב ולראובני, ולגדי, ולחצי, שבט המנשה--אמר יהושע, לאמר. יג זכור, את-הדבר, אשר צוה אתכם משה עבד-יהוה, לאמר: יהוה אלהיכם מניח לכם, ונתן לכם את-הארץ הזאת. יד נשיכם טפכם, ומקניכם, ישבו, בארץ אשר נתן לכם משה בעבר הירדן; ואתם תעברו חמשים לפני אחיכם, כל גבורי החיל, ועזרתם, אותם. טו עד אשר-יניח יהוה לאחיכם, ככם, וירשו גם-המה, את-הארץ אשר-יהוה אלהיכם נתן להם; ושבתם לארץ ירשתכם, וירשתם אותה, אשר נתן לכם משה עבד יהוה, בעבר הירדן מזרח השמש. טז ויענו, את-יהושע לאמר: כל אשר-צויתנו נעשה, ואל-כל-אשר תשלחנו נלך. יז ככל אשר-שמענו אל-משה, כן נשמע אליך: רק יהיה יהוה אלהיך, עמך, כאשר היה, עם-משה. יח כל-איש אשר-ימרה את-פיד, ולא-ישמע את-דבריך לכל אשר-תצוונו--יומת: רק, חזק ואמץ. {פ}

פעולה 4 מתוך 4

שם הפעולה: מהפיכת הקודש

מטרות הפעולה:

1. החניכים יכירו כי מגמת תנועת אריאל היא להוביל לשינוי בחברה הישראלית – מעבר לתרבות ולחיים של קדושה.
2. החניכים יבינו כי עצם השתייכותנו לתנועה היא כבר חלק מהשינוי.
3. החניכים יצאו עם תחושת שייכות למהפכה הגדולה של תנועת אריאל.

כלים:

כיסאות לפי כמות החניכים
סוכריות
צ'ופר: חזון התנועה לפי מספר החניכים

מפץ הפעולה:

שלב א: תנועה מובילה מהפכה

נסדר שורת כיסאות כמספר החניכים בקצה החדר. נאמר לחניכים לעמוד על הכיסאות – על כל כיסא חניך אחד. המטרה של החניכים היא לעבור מקצה אחד של החדר לקצה האחר מבלי לרדת מהכיסאות, כמה שיותר מהר. אפשר להוסיף אתגר על-ידי הקצבת זמן.

שאלה: יש להשגיח שהחניכים אינם מסכנים את עצמם בקפיצות מסוכנות מעל הכיסאות וכדומה.

המשחק מחזיר אותנו למה שלמדנו בפעולה הראשונה במערך – קבוצה הפועלת יחד יכולה להגיע להישגים גדולים לעומת היחיד.

שלב ב: מהפכה של קדושה

נשב במעגל ונניח במרכז שלט 'מדינת ישראל- מעצמה!' נשאל את החניכים: מה מדינת ישראל הצעירה צריכה שיהיה לה כדי להפוך למעצמת על? סביר להניח שהחניכים יענו תשובות כמו צבא גדול, ערים גדולות עם מגדלים גבוהים, כבישים, קניונים, מוביל ארצי, טכנולוגיה משוכללת, בתי משפט, כנסת וממשלה וכולי. את התשובות נכתוב מסביב למילים 'מדינת ישראל – מעצמה'. לאחר מכן נחלק לכל חניך מספר סוכריות. הסוכריות של כל חניך הן בעצם סכום הכסף העומד לרשותו. נשאל את החניכים איך כל אחד היה מחלק את תקציב המדינה שלו בשביל להפוך אותה למעצמה? היכן הוא משקיע יותר והיכן פחות?

המשחק הוא פתיחה לדיון על מדינת ישראל שלנו, מה הצרכים שלה? היכן כדאי להשקיע? המטרה שלנו היא להציף ולהעלות את הצורך הרוחני.

כמה סוכריות הייתם משקיעים כדי להקים ישיבות בכל עיר? האם כדי להפוך את ישראל למעצמת על צריך להקים ישיבות בכל עיר? מה הדבר ייתן לנו? אולי הוא חשוב אבל אינו קשור להפיכת ישראל למעצמת על?

חלק ג: תנועת אריאל בונה קודש במדינה

נחלק לחניכים צ'ופר- חזון תנועת אריאל) נספח 1). נעבור על החזון ונדגיש שמטרתנו היא שמדינת ישראל תהיה מדינה החיה את חייה על פי התורה ובכך בעצם מביאה את העולם למטרתו האמיתית.

אפשר לקשר את הסיכום לדברים שלמדנו בפעולות הקודמות על הסמל והמנון התנועה.

נספחים

נספח 1- חלון פתנוסה

לגדל דור עובד השם שפועל להוספת קדושה, לקיום תורה ומצוות בשלמות, לעבודה עצמית, לחיי צניעות ולמעורבות חברתית בדרכו של הראי"ה - דור מנהיג פעיל ואכפתי היוצר שינוי באומה הישראלית כדי לקדמה לבניין אריאל.

הראל נורה

פעולה 1 מתוך 4

שם הפעולה: אמת ואמונה

פנ39פ:

החודש נדבר הרבה על תנועת אריאל. נדבר הרבה על עשייה ועל אידיאלים, נתעמק בדברים שאנחנו לא נוגעים בהם בדרך כלל. אלו נושאים חשובים ולא פשוטים. אולם לפני שניגש לשם עם החניכים, נפתח את החודש בנושא חשוב עוד יותר – נדבר על אמת, על אמת פנימית וחזקה.

בפעולה הזו אנחנו רוצים להמחיש לחניכים שאנחנו צריכים ללכת עם האמת שלנו, להיות גאים בה, להילחם למענה. רק כך נדע באמת לגעת בנושא העיקרי של החודש – דרכה של תנועת אריאל.

פספספ:

- א. ציניות?
- ב. יש לי ג'וקר
- ג. סיכום

פריס:

- מגרש או שטח גדול למשחק (עדיף שטח מגודר)
- מדרש ילקוט שמעוני לפרשת קורח (נספח 1)

פפפפ:

שלב א': ציניות?

נשאל את החניכים "מה היא ציניות?" וניתן להם לנסות להסביר בקצרה בעצמם.

ניתן הגדרה פשוטה: 'ציניות היא הבעת אי-אמון בכנות דובר מסוים', ונסביר: בדרך כלל אנשים משתמשים בציניות כדי להתמודד עם דבריו או דרכו של אדם מסוים, כאשר אלה נוגדים את עולם הערכים שלהם. בעזרת הציניות הם מקטינים את האדם או את דעתו – וכך מחזירים לעצמם את הביטחון בעצמם ובדרכם

נקריא את המדרש מתוך הילקוט שמעוני (נספח 1), ונשאל את החניכים: האם קורח באמת האמין לעצמו כשאמר את הדברים האלו? מה גרם לו לקחת מצוות נפלאות כל-כך ולהציג אותן כהתעללות מכוונת של הנהגת משה ואהרון?

נסכס: זוהי, ממש על קצה המזלג, הציניות. האדם הציני הוא מי שכמו קורח, במקום להציג את דעתו – עסוק בלזלזל ולצחוק מהדעה האחרת. ולמה? כנראה שהוא בעצמו לא מאמין מספיק בדרכו או מפחד להציג אותה בגלל חולשתה. הדרך היחידה שלו לבסס את דעתו היא פסילת האחר.

שלב ב': יש לי ג'וקר!

נשחק משחק "ג'וקר".

לפני הפעולה: לצורך המשחק נחפש מתחם גדול יחסית (כמו מגרש) מחוץ לסניף, עדיף מקום מגודר. אם אין מתחם מוגדר, נקבע בעצמנו את גבולות שטח המשחק בעזרת תיקים, כיסאות וכיו"ב. תהיו יצירתיים...

מהלך המשחק: נבקש מכל החניכים לעמוד בצד אחד של המתחם. נמנה אחד מן החניכים לתפקיד ה"שומר".

מטרת המשחק היא להגיע לצד השני של המגרש מבלי להיתפס בידי השומר.

השומר יבחר צבע, פריט לבוש או חפץ ויצעק אותו בקול. זהו ה'ג'וקר' – והשומר אינו יכול לתפוס מי שמחזיק בו. כעת יספור השומר עד שלוש וירוץ אל עבר החברה. בעלי ה'ג'וקר' יכולים ללכת בנחת לצד השני של המגרש משום שהשומר לא יכול לתפוס אותם. שאר החברה ינסו לעבור את השומר בריצה מבלי להיתפס. אם אחד המשתתפים נתפס - הוא הופך להיות השומר.

פס"ר: כמובן שעל השומר לבחור פריט או צבע שבאמת נמצאים לפחות אצל אחד החניכים.

שלב ג': סיכום

לאחר המשחק נסכם: כשאני מחזיק באמת שלי, יש לי את ה'קלף המנצח', יש לי את ה'ג'וקר! אז ממה אני צריך לפחד? הרי האמת שלי היא הניצחון שלי, ואם אוותר עליה אוותר על עצמי! כשהדרך ברורה לי אני לא צריך לברוח ולא צריך להמציא תירוצים.

נקריא לחניכים את הקטע הבא:

אם אני באמת אלהים בדרכי,
אז אהיה לא יליד אומי או יצור זי אהוה ב'טחון.
אני אהיה פועל פועל אחרות כ'טחון.
אזט שפוי פועל פועל
ואם יש מלכ'ים - הם בטק-פכז אש'ים.
אם לא אהיה אהיה אהיה שחש'ים אחרת.
כי בתוכי יש אמת חלפה ובושרת.

לכן, כדי לחזק את הביטחון שלנו בדרכנו, ראוי שבמקום לעסוק בטעויות של אחרים, נעסוק בלהכיר טוב יותר את האמונה שלנו ולהפוך אותה לדרך חיים.

לכבוד חגיגות שנת הארבעים לתנועת אריאל, נעסוק החודש בערכים ובאמונות שלנו בתור אריאלניקים, נחזק אותם בתוכנו ונלמד יחד איך להוציא אותם אל הפועל בעולם שסביבנו.

"ובמושב לצים לא ישב" (תהילים א', א')- זה קורח, שהיה מתלוצץ על משה ואהרן. מה עשה? כינס עליהם את כל הקהל והתחיל לומר לפנייהם דברי ליצנות. אמר להם: "אלמנה אחת הייתה בשכנותי ועמה שתי נערות יתומות וכל פרנסתה שדה אחת בודדה. יום אחד נגשה האלמנה המסכנה לחרוש את השדה שלה. אמר לה משה: "לא תחרוש בשור ובחמור יחדו". ניגשה לזרוע, אמר לה: "שדך לא תזרע כלאים". באה לקצור ולעשות ערימה, אמר: "הניחו לקט שכחה ופאה". באה לעשות גורן, אמר לה: "תני תרומה ומעשר ראשון ומעשר שני". הצדיקה עליה את הדין ונתנה לו. במר ליבה, התמרמרה האלמנה ואמרה די! להחזיק שדה זה כבר לא כדאי! מה עשתה? עמדה ומכרה את השדה ולקחה שתי כבשות כדי ללבוש גיזותיהן וליהנות מצאצאיהם. כיון שילדו, בא אהרן ואמר לה:

"תני לי את הבכורות, שכך אמר לי הקב"ה: 'כל הבכור אשר יולד וגו'' הצדיקה עליה את הדין ונתנה לו את הוולדות. הגיע זמן גיזיה וגזזה אותן, אמר לה: "תני לי ראשית הגז", שכן אמר הקב"ה: "וראשית גז צאנך תיתן לו". המסכנה, שכמעט וכבר כלה כוחה, אמרה ייאוש בקולה: "אין בי כוח לעמוד באיש הזה, הריני שוחטתן ואוכלתן!" כיון ששחטה, אמר לה: "תני לי הזרוע והלחיים והקיבה". או אז התרעמה עליו בכעס גדול: "אפי' אחר ששחטתי אותם לא ניצלתי מידך! אתה יודע מה? הרי הן עלי חרם! קודש לה! נו, נראה אותך עכשיו מתחכם!"

צחק ה"גזלן" בקול גדול ומתגלגל: "כולו שלי הוא, שכך אמר הקב"ה: 'כל חרם בישראל- לך יהיה' נטל והלך לו והניחה בוכה היא עם שתי בנותיה. מהם יראו וכן יעשו כל חבריהם העלובים, בוזזים ותולים חרפתם ביושב מרומים".

(ילקוט שמעוני פרשת קורח רמז תשנ)

פעולה 2 מתוך 4

שם הפעולה: תנועת אריאל

פנ39פ:

"מה נשמע אח שלי? תגיד, על תנועת אריאל כבר שמעת? אה, סליחה, אתה מדריך בתנועה... לא ראיתי את החולצה. אז תגיד, מה אתה אומר? עברנו לשכונה לפני כשבוע והבן שלי מחפש תנועת נוער להצטרף אליה. שמעתי עליכם דברים טובים, אבל עדיין לא ברור לי לגמרי מי אתם? מה באתם לעשות? למה אתה מחנכים? אני קצת חושש..."

מה אתה אומר, קרה לך פעם? אולי מישהו שאל גם אותך את אותן השאלות? מישהו שאתה מכיר ממש מקרוב. כן אחי, אתה. יצא לך לשאול את עצמך? מתי התחילו השאלות לעלות? מה ענית לעצמך?

אז אם יש לך תשובות טובות- עוף על זה! יש לך חולצתנועה, יש לך חניכים, קדימה- הסתער! קח אותם למסע בעקבות התנועה בפעולה מרתקת כמו שרק אתה יודע...

ואם חסרים לך קצת כלים ותשובות, אז הנה הגיעה ההזדמנות. קח כוס פיוזטי מהמקרר, או אם אתה בקטע של בריאות אז כוס מים, תתארגן על קצת כיבוד, 'בפלות' וכאלה. אה, אם אתה שוב בקטע של בריאות אז קח עוגיות גרנולה, חמוציות ותרד של אימא ושב אתנו לרבע שעה של נחת אריאלניקית...

פפסולפ:

- א. עטיפה שאין בתוכה כלום
- ב. רק בעזרת הפה
- ג. מה לשים לך בפיתה?

פפריס:

5-7 כדורי נייר דחוס צבעוניים גדולים/ אותיות גזרות או פתקים שעל כל אחת כתובה אות אחרת - שימו לב להכין לפני שבת!

- להעשרה- סיפור "העוגיות של החיים" (נספח 1)
- קערה או כלי אחר שאפשר למלא

פפולפ:

שלב א': עטיפה שאין בתוכה כלום לפניכם כמה אפשרויות לפעילות:

אפסרות פפולפ: הכינו מראש 5-7 כדורים מנייר עיתון. בעטיפות החיצוניות השתמשו בנייר עטיפה יפה וכתבו על כל כדור (בצד החיצוני שלו) אות אחרת. שימו לב לבחור אותיות שצירופן יחד אינו יוצר מילה בעלת משמעות (למשל, השתמשו באותיות: ג' ה' ח' ה' צ' ק' ס').

פזרו את הכדורים במרחב ואמרו לחניכים: "מפוזרים פה בסביבה כמה כדורים מסקרנים שמסומנים בסימן מסויים. קדימה לעבודה! תמצאו אותם!"

הבהירו לחניכים שעליהם להביא למדריך את הכדורים סגורים. אסור לפתוח אף אחד מה'מטמונים' ורק כשנסיים את המשחק נפתח אותם יחד.

אפסרות פפולפ: לא הכנתם כדורים מראש? לא נורא; עברו בין דמויות מרכזיות בסניף ובקשו מכל אחד מהם

'לשמור' אות. למשל, מהקומונר תבקש לשמור את האות ה', מרכז החב"ב את האות ח' וכו'. שימו לב לבחור אותיות שאינן יוצרות יחד מילה בעלת משמעות (למשל, השתמשו באותיות: ג' ח' ה' צ' ק' ס' ס')... לאחר ש'פיזרתם' את האותיות בקשו מהחניכים ללכת לאסוף 7 דברים שהשאתם אצל אנשים בסניף.

אפשרות נוספת: שילוב בין האפשרות הראשונה והשנייה- נפזר אותיות או פתקים עם אותיות שלא יוצרות יחד מילה בעלת משמעות, ונבקש מהחניכים למצוא אותן ולחבר אותן למילה.

אחרי שהחניכים יגלו שאין בחבילות הללו יותר מעטיפה יפה, או שהאותיות הללו יוצרות יחד מילה חסרת כל משמעות, נסכם: הייתה לנו כאן עטיפה, אולי אפילו עטיפה יפה. היו לנו אותיות, אולי אפילו הרבה אותיות. חיפשנו ומצאנו, התאמצנו והצלחנו. אז מה מפריע לנו? למה אנחנו לא מבסוטים? מה ציפינו למצוא במשחק הזה ולא מצאנו?

ציפינו למצוא מטמון. מטמון אמתי. חיפשנו תוכן, לא עטיפות ולא אותיות. ברור לנו שאנחנו צריכים את העטיפה, אחרת איפה נניח את המטמון?! וברור לנו שבלי אותיות לא היינו יכולים ליצור מילים. יש לנו כלים מצוינים אבל עדיין חסר לנו משהו לשים בפנים; התוכן, המשמעות חסרים...

שלב ב': רק בעזרת הפה

נגיד לחניכים שאנחנו צריכים מתנדב אמיץ. אחד שחושב שהוא מסוגל לעשות את הבלתי ייאמן.

נושיב את המתנדב במרכז החדר, נקשור את ידיו אל מאחורי הגב ולידו נניח קערה ריקה. נגיד למתנדב כך: "יש לנו פה קערה, אנחנו רוצים שהיא תהיה מלאה במים. אתה חושב שאתה מסוגל לגרום לזה לקרות? הידיים שלך קשורות ומותר לך להשתמש רק בפה. אין לנו הרבה זמן, אנחנו צריכים את הקערה הזו מלאה בתוך דקה. אתה עדיין חושב שאתה מסוגל?"

החניך ינסה את מזלו וכנראה שאם יסמוך רק על עצמו הוא לא יצליח. זו באמת משימה בלתי אפשרית.

לאחר הניסיון שנועד לכישלון, המדריך יעמוד ויאמר שהוא מסוגל לבצע את הבלתי ייאמן, בקלות. כל מה שהוא צריך זה פה וזהו. "כן, אני מסוגל לגמור את הסיפור הזה רק בעזרת הפה. מוכנים?"

כעת המדריך יפנה אל החניכים בבקשה: "עם הפה שלי אני מבקש מכם עכשיו, לקום לברזים שבסניף, למלא במים את פיותיכם, או כל כלי שתמצאו, ולשפוך את המים אל תוך הקערה עד שהיא תהיה מלאה. שלוש, ארבע, זוז!!!"

המורה: אם החניך המתנדב הפתיע עם הברקה כזו- עופו על זה! פרגנו לו!

לאחר שהקערה התמלאה נסכם: אדם אחד יכול לעשות המון דברים לגמרי לבד. לכל אחד מאתנו יש כוחות מטורפים, כל אחד מאתנו מסוגל להגיע רחוק מאוד. אבל כל אחד מאתנו גם יודע שיש משהו שהוא בשבילו בלתי אפשרי, 'הבלתי ייאמן'. אנחנו בני אדם, וממילא יש לנו גם גבולות.

אז איך אפשר לגרום לבלתי ייאמן לקרות? אם ניקח את הרעיון שלנו ונצרף עוד ועוד אנשים לדרך- הגבולות שלנו יתרחקו, נהיה מסוגלים להגיע רחוק כל-כך עד שלעיתים אפילו הבלתי אפשרי יהפוך לאפשרי.

זוהי כוחה של התנועה. יש לנו רעיון חשוב מאוד, ותכף נחזור לדבר עליו, אבל איך נהפוך את הרעיון הזה למציאות? – בעזרת תנועת נוער. לכל נער ונער יש כוחות חזקים ומשמעותיים מאוד, וביחד- פיצוץ! ככל שיהיו יותר שותפים לדרך כך נגיע רחוק יותר.

תנועת אריאל מונה כיום כ-15,000 חניכים, שפועלים בכ-100 סניפים הפזורים בכל הארץ – ממצפה רמון ועד צפת, וואו!

איזו עוצמה! תתארו לעצמכם כמה קערות מים אפשר למלא עם כל החבר'ה האלה!

שלב ג': מה לשים לך בפיתה?

נחזור לחלק הראשון של הפעולה. היו לנו עטיפות ואותיות אך התוכן היה חסר לנו. זה כמו גוף בלי נשמה, זה כמו רכב בלי מנוע, זה כמו תשעה יהודים מתוקים וצדיקים, ממש נשמות טהורות כל אחד, שרוצים לומר קדושה ו... חסר להם אחד למניין, זה כמו פיתה-פלאפל עם חמוצים, סלט, חומוס, טחינה, עמבה ומה לא, אבל אין פלאפל. מה עם הפלאפל? סליחה, מה עם התוכן?

אפרטה - תוכלו להקריא בשלב זה את הסיפור "העוגיות של החיים" (נספח 1).

מדינת ישראל היא ראשית צמיחת גאולתנו ואולי אפילו קצת יותר מכך. עברנו כמעט 2,000 שנים של רדיפות, התנכלויות, מסעות צלב, אינקוויזיציה, פוגרומים, לינצ'ים, שואה, טירוף! לפני 70 שנה הוקמה מדינת ישראל.

בשנים שקדמו להקמתה ובשנותיה הראשונות של המדינה הצעירה, כולם התבטלו בשביל המטרה הגדולה – תקומת עם ישראל בארצו הייתה הלחם והמים בעבור בני אותו הדור. אז, כשחיפשו איפה לגור חיפשו את המקום הכי רחוק, הכי מסוכן והכי עזוב, העיקר ליישב את הארץ. סיפורי הגבורה של אותן השנים גורמים לנו פשוט לקנא.

לידם אנחנו מרגישים אפסים קטנים, כאלה שהדבר הכי גדול שעשו בחיים זה לחלק 'במבה' לחיילים (שזה, אגב, דבר נפלא, אבל בכל זאת, פאדיחה לספר את זה בתור מעשה הירואי כשנזכרים ביאיר שטרן למשל, או אולי באליהו חכים, אליהו בית-צורי ובגיבורי ה-101...) ונהיה בעינינו כחגבים... זו הייתה מלחמת הישרדות של המדינה הקטנטונת, כולם נרתמו למשימה ולא העזו להתמרמר.

אך אותן השנים עברו, וב"ה אחרי 70 שנות בנייה יש לנו מדינה יציבה, עם כלכלה די טובה וצבא לא רע בכלל... אנחנו כבר לא במלחמת הישרדות, תקומת ישראל זה כבר 'פאסה' כי הכול פה סבבה לגמרי. יש הכול! התאמצנו! עבדנו קשה 2,000 שנה! ובכל זאת, למרות כל הכלים הנפלאים שבנינו ויצרנו בעמל ובדמע גילינו חלל. מה עושים עכשיו? מה חסר לנו?

חסרים לנו כדורי פלאפל! נכון, גם, וגם עשירי למניין ותוכן לעטיפות ולאותיות וגם, גם נשמה גדולה לגוף הגדול הזה.

תנועת אריאל באה לגלות לכל עם ישראל את הנשמה הגדולה שחבוייה בתוכו! אנחנו באים לבנות את הקומה השנייה, קומת הרוח! הדגל שלנו הוא עבודת ה' בלי פשרות. להיות אנשים גדולים שעושים דברים גדולים בקדושה, אנשים שחיים חיי תורה מלאים ושמחים.

תורת חיים בעוז!

ילד אחד ישב במטבח עם סבתו והתלונן בפניה על כך ששום דבר לא מסתדר לו: "אימא כועסת עליי, רבתי עם החבר הכי טוב שלי, קשה לי בבית הספר... נמאס לי כבר!!!"

הסבתא הקשיבה בשקט לדבריו וחיבקה אותו באהבה.
"אולי אתה רוצה לאכול משהו טעים?" שאלה אותו.
"בטח", הוא ענה לה.

"אז הנה, קח לך מעט שמן", אמרה הסבתא.
"איכס!" אמר הילד ועיקם את פרצופו, "זה ממש דוחה!"
אמרה הסבתא: "אז אולי אתה רוצה כמה ביצים טריות? או כוס קמח? או בעצם אולי תעדיף כפית של אבקת אפייה?"

הילד החל לאבד את סבלנותו ואמר לסבתו: "סבתא, מה קרה לך? כל הדברים האלה ממש מגעילים!"

ענתה לו הסבתא: "אתה צודק נכד שלי, לכל אחד מהדברים האלה יש טעם נורא. אבל תראה מה קורה להם כשמערבבים אותם יחד – הם הופכים לעוגיות טעימות!... אז מה אתה אומר נכד שלי? נלך לאפות יחד קצת עוגיות?"

עברנו כמעט 2,000 שנים של רדיפות, התנכלויות, מסעות צלב, אינקוויזיציה, פוגרומים, לינצ'ים, שואה, טירוף! במשך 200 שנה, כמעט, אנחנו עובדים קשה מאוד על המדינה שלנו! קונגרסים, חלוציות, העפלה, התיישבות, צבא, מלחמות, סטרטאפים, כלכלה חזקה – הכול כל-כך מרשים! עבדנו קשה, אבל בשביל מה כל זה?

אל דאגה, שום דבר לא לחינם- נותר לנו רק לערבב את הכול, להוסיף נשמה ויש לנו...

פעולה 3 מתוך 4

שם הפעולה: עבודת ה'אריאלניק'

פסוקים:

בפעולה הקודמת ראינו שתנועת אריאל עוסקת בנושא בית המקדש, שואפת לגלות את הנשמה של עם ישראל ומגדלת דור של אנשים שחיים את דבר ה'. סבבה, אבל מה זה, בעצם, אומר לי? מה אתם רוצים ממני? מה הקב"ה רוצה ממני? אנחנו באים לעשות דברים גדולים כל-כך, אולי אין כאן מקום לאנשים קטנים? אולי נבטל את עצמנו, נחשוב רק על העם, על המדינה, על העולם? אולי נפסיק להתעסק עם המידות הפרטיות שלנו, המעשים הקטנטנים שלנו, הרי מה זה משנה?! אנחנו באים לתקן עולם!

שאלות:

- משחק החיות
- מה ה' צריך מסמרטוט?
- לתקן את העולם
- לעשות טובה ליהודי

מטרה:

- פתקים עם שמות בעלי חיים (נספח 1) - שימו לב להכין לפני שבת
- ארבעה בקבוקי פלסטיק
- שני כדורי נייר דחוס
- סיפור: "לתקן את העולם" (נספח 2)

מטרה:

שלב א': משחק החיות

נחלק לכל אחד מהחניכים פתק עם שני שמות של בעלי חיים (נספח 1), אחד משמות בעלי החיים מופיע בכל פתק ואילו השם השני משתנה מפתק לפתק. נדגיש שכל אחד צריך לשמור את הפתק שלו לעצמו.

אסור לאף אחד לגלות מה כתוב בפתק שקיבל ואסור להציץ בפתקים של אחרים.

נעמוד במעגל וכל אחד ישלב את ידיו עם השניים שעומדים מימינו ומשמאלו. נגיד לחניכים שבכל פעם שהמדריך אומר שם של חיה, מי שהחיה הזו כתובה אצלו בפתק צריך ליפול מיד. תפקיד החברים מצד ימין ומשמאל יהיה 'להציל' אותו מהנפילה ולמנוע ממנו לגעת ברצפה.

בכל פעם המדריך יאמר שם של חיה שמופיעה רק באחד מהפתקים, החניך ייפול וחבריו יצליחו או לא יצליחו 'להציל' אותו. שחקו כך כמה פעמים עד שתרגישו שהמשחק הגיע לשיאו.

ברגע השיא, ברגע שבו החבר'ה נכנסו למשחק, המדריך יגיד את שם החיה שמופיעה בכל הפתקים. מה שיקרה, כמובן, באותו הרגע - הוא שכולם יפלו לרצפה.

מטרה: כל אחד מאתנו הוא מיוחד. לכל אחד יש סיפור לספר, סיפור שאף אחד אחר לא יכול לספר אותו. מצד שני, כל אחד מאתנו הוא רק חלק קטן מפאזל ענק של סיפורים, פרק קצר בסיפור ארוך, מרתק וצבעוני. אז מה אני? כלום? או שאני הכול?

נראה שאפילו חז"ל קצת התלבטו: במקום אחד נאמר: "שלא נברא העולם אלא בשביל ישראל" (מסכתות קטנות מסכת גרים פרק א), אך במקום אחר: "לפיכך כל אחד ואחד חייב לומר בשבילי נברא העולם" (משנה מסכת סנהדרין פרק ד). אז מה כן?

אלא שצריך להסתכל על התמונה השלימה: כל אחד מאתנו נברא כדי לעשות את מה שה' רוצה דווקא ממנו, ובאותה מידה כל אחד מאתנו נברא כדי להיות חלק מעבודת ה' של כלל עמ"י. זה לא סותר האחד את השני; עבודתנו הפרטית היא קריטית, ואם נזלזל בה לרגע ונאמר שהיא לא חשובה בהשוואה לעבודתנו הלאומית, אנחנו טועים טעות חמורה.

שלב ב': מה ה' צריך מסמרטוט?

נניח שני זוגות בקבוקים במרחק של כעשרים מטרים מקו הזינוק. על אחד מהבקבוקים בכל זוג נניח כדור מנייר דחוס (תניחו את הכדור בזהירות כדי שלא ייפול...).

נבחר שני נציגים לתחרות. על המתחרים להניח אצבע על הרצפה ולהסתובב סביבה עשרה סיבובים, ומיד לאחר מכן עליהם לרוץ אל הבקבוקים (לכל נציג יש את זוג הבקבוקים "שלו"). כשהם מגיעים אל הבקבוקים עליהם לקחת את כדור הננייר שמונח על אחד הבקבוקים – ולהניח אותו על הבקבוק השני מבלי להפיל את הבקבוקים, למרות הסחרחורת! הראשון שמצליח לבצע את המשימה הוא המנצח.

אם תרצו – תוכלו, כמובן, לחזור על המשחק כמה פעמים.

נסכס: במשחק הזה שיחקנו כשהיינו מסוחררים – כמעט נפלנו או שממש נפלנו, אך מי ניצח? מהו הסוד לניצחון במשחק הזה? מי שלא התרגש ולא התיימש, מי שהתעקש להמשיך למרות הקושי והנפילה – הצליח.

ה' יתברך ברא אותנו לא מושלמים. כן, זהו רצונו.

לכן, לפעמים אנחנו מרגישים חסרי כל ערך ואנחנו שואלים את עצמינו: 'מה ה' צריך מסמרטוט כמוני שבקושי מצליח להתקדם צעד בלי לחזור שתיים אחורה?' כאן עלינו להזכיר לעצמנו שבזאת העולם יצר אותנו כך, אבל הוא גם נתן לנו את הכוחות להיות בעלי ערך הרבה יותר גדול מסמרטוט. לא מצופה מאתנו להיות מושלמים, אלא להיות משתלמים – תמיד לשאוף להתקרב יותר ויותר לה' יתברך, למרות הכול; למרות הקשיים שהמציאות מציבה, למרות המרחק ביננו, למרות היצר וגם למרות הנפילות. עושים תשובה וממשיכים להתקרב.

שלב ג': לתקן את העולם

נספר לחניכים את הסיפור "לתקן את העולם" (נספח 2).

נסכס: אנשים נוטים לשים לפנייהם את טובת הכלל ולהשאיר את טובת עצמם לסוף, אם בכלל. זוהי הנטייה של רובנו, ולכאורה, זוהי נטייה מובנת מאד; אנחנו אנשים טובים שרוצים קודם כול שיהיה טוב לעם, לארץ, לעולם, ורק אחר-כך נדאג לעצמנו.

אלא שהסוד הוא שעלינו להכיר את עצמנו. עלינו לחפור עמוק פנימה ולגלות עד כמה אנחנו מיוחדים ומה הקב"ה רוצה מכל יהודי בפני עצמו. כשנתקן את מדותינו ומעשינו נהיה יותר שלמים, והעולם יהיה שלם אתנו.

אז מהי העבודה? העבודה היא לזכור תמיד שאנחנו חלק מעם מיוחד, העם הנבחר. אבל אנחנו לא סתם חלק – כל אחד מאתנו צריך לעבוד ולהתאמץ לעשות את רצון ה' כדי שהסיפור שרק הוא יכול לספר – יסופר. ועם הסיפור הזה, ועם הסיפור של החבר, של השכן, של השכנה, של אחד ואחד מאתנו – יסופר סיפורה של האומה הישראלית כולה. כל אחד מאתנו הוא אות בתורה, וביחד, אנחנו תורה אחת שלימה, מְחִיָּה, עוצמתית וצבעונית.

שלב ד': לעשות טובה ליהודי

ברבות משיחותיו מזכיר הרבי מלובביץ' פתגם של הבעש"ט:
כך אמר הבעש"ט לר' מרדכי הצדיק, אחד מתלמידיו:
נשמה ממתינה למעלה אלפי שנים לירד למטה ולהתלבש בגוף, כדי לעשות ליהודי טובה
בגשמיות ובפרט ברוחניות. נשמה מתייגעת בגוף במשך שבעים-שמונים שנה כדי לעשות
ליהודי טובה בגשמיות ובפרט ברוחניות.
כן, זו אחת השליחויות המרכזיות של כל יהודי- לעשות טוב ליהודי אחר.

נכפח ו- פתקים עם שמות בע"ז חיים

קוף נחש	חתול קוף	פרה קוף	קוף חמור
כלב קוף	קוף ג'ירפה	נמר קוף	דולפין קוף
קוף אריה	קוף זברה	קוף פיל	ארנב קוף

נכפח 2- סיפור

לתקן את העולם

היה הֵיָה מדען שכל חייו היה מודאג מבעיות העולם והיה נחוש בדעתו למצוא להן פתרון. הוא העביר ימים ולילות במעבדה שלו כדי למצוא תשובות לספקות שלו.

יום אחד, בנו בן השבע נכנס למקום עבודתו, וביקש לעזור לאביו. המדען כעס בגלל ההפרעה וניסה לבנו ללכת למקום אחר. משלא הצליח להוציא אותו משם, חיפש המדען משהו שיוכל להעסיק את לגרום הילד ויסיח את דעתו של הבן מעבודת האב.

המדען לקח חוברת, דפדף בא ותלש ממנה דף שבו מצוירת מפת העולם. הוא גזר אותה לחתיכות קטנות, נתן אותה לבנו יחד עם גליל נייר דבק ואמר לו: "אתה אוהב פאזלים, נכון? אז אני אתן לך פאזל של העולם ותנסה לתקן אותו. הנה, העולם כולו מפורק, נראה אם תוכל לתקן אותו בעצמך".

המדען חשב בלבו שיעברו ימים רבים עד שיצליח בנו להרכיב את הפאזל, אבל מה רבה הייתה הפתעתו כאשר שב אליו בנו כעבור שעות ספורות, ואמר לו: "אבא, סיימתי, הצלחתי להרכיב הכול".

תחילה לא האמין האב: 'זה לא ייתכן', כך חשב בלבו, 'ילד בן שבע לא יכול להרכיב מחדש מפה מורכבת כל-כך שמימיו לא ראה!' הוא הניח את רשימותיו וניגש לבנו, בטוח שייראה עבודה מבולגנת...

להפתעתו, הייתה המפה מושלמת; כל החלקים היו במקומם המדויק. 'איך זה ייתכן? איך הוא עשה את זה?' חשב המדען בלבו ושאל את בנו: "אתה לא ידעת איך נראה העולם. איך הצלחת לעשות זאת?!"

"אבא, השיב הילד, "אכן, לא ידעתי איך נראה העולם. אבל כאשר תלשת את הדף מן החוברת, ראיתי שבצדו השני יש תמונה של אדם. כשנתת לי לתקן את העולם, ניסיתי אבל לא הצלחתי. זה היה הרגע שבו נזכרתי בתמונה של האדם מהצד השני, לכן הפכתי את כל החתיכות והתחלתי לתקן את האדם, כי אני יודע איך הוא נראה. כשהצלחתי לתקן את האדם, הפכתי אותו וראיתי שהצלחתי לתקן גם את העולם..."

פעולה 4 מתוך 4

שם הפעולה: הופכים חזון למציאות

כפףמפ:

הנה, כמעט חלף חודש שלם שבו עסקנו באמונה, בחזון ובכוח שלנו. אולי הגיע הזמן לדבר קצת על עשייה?

אחרי שהבנו שהדרך מתחילה באמונה חזקה שתביס את הציניות ואת הפחד להתחבר ולהיפתח, המשכנו אל מה שחסר בעולם – אל מטרת התנועה ואל כוחה: קבוצה גדולה, תנועה, שמסוגלת לשנות. לאחר מכן התמקדנו בנו, בכל אחד ואחד מאתנו – מה אנו כפרטים המרכיבים ציבור צריכים לעשות?

כעת הגיע הזמן לחזק בנו את תודעת השליחות. עכשיו הגיע הזמן לשאול את עצמנו בין השאר- איך אני מיישם את חיי האמונה והדבקות שלי בתור שליח הנושא בשורה לעולם כולו? מהן הדרכים שלי בתור יחיד ושלנו בתור תנועה להביא את דבר ה' לכל העם, ואולי אף יותר – לכל העולם? בפעולה הזו ננסה לעסוק קצת בפרקטיקה, ב'תכל'ס'.

שפפפפפ:

- א. מחזורית
- ב. הנשר והדבורה
- ג. סיכום ביניים
- ד. סיעור מוחות מתוק

לרפפ:

- הרבה בקבוקי פלסטיק ריקים (אפשר לבקש מכל חניך להביא לפעולה 5 בקבוקים או יותר...)
- קטע מידע על מחזור בקבוקים
- סיפור "הנשר והדבורה"
- סוכריות קשות/ סוכריות טופי (או ממתק עטוף אחר) כמספר החניכים (לפחות...)
- שאלה ותשובה מתוך שו"ת "שאל את הרב" באתר "כיפה" (נספח 1)

פפפפפ:

שלב א': מחזורית

נבקש מהחניכים להביא לפעולה בקבוקי פלסטיק ריקים, כמה שיותר – יותר טוב.

נחלק את השבט לשתי קבוצות ונערוך תחרות:

נגיד לחניכים שיש לנו פה שתי חבורות מחזור. כל חברה צריכה ליצור מהבקבוקים את היצירות המקוריות והמדויקות ביותר, בפרק הזמן הקצר ביותר.

נחלק את הבקבוקים בין הקבוצות – לכל קבוצה כמות שווה של בקבוקים.

נאתגר את הקבוצות ביצירת צורות שונות מהבקבוקים, בזמן קצוב. אפשר להתחיל בצורות שטוחות ולאחר מכן לבקש מהקבוצות ליצור צורות מורכבות יותר וצורות תלת-ממדיות.

המדדים ליצירה המנצחת: מהירות, דיוק, יצירתיות ועבודת צוות.

נשאל את החניכים אם הם יודעים מה קורה לבקבוקי הפלסטיק שזורקים במתקן והאיסוף השכונתי ואיך בכלל עובד המחזור. נקריא להם את הקטע הבא:

קודם כל ממיינים- מכונת המיון נעזרת בעיניים אלקטרוניות הסורקות את הבקבוקים וקובעות את סוג הפלסטיק ואת צבעו. המכונה מפרידה בין הבקבוקים בהתאם לסוג הפלסטיק וצבעו, במקביל לבקרה ויזואלית אנושית.

בתום המיון מועברים המְכָלִים לגריסה, בסופה נגרס החומר לפתיתים המהווים חומר גלם.

הפתיתים נמכרים ליצרני פלסטיק שונים. כ-60% מפתיתי הפלסטיק השקוף נמכרים למפעלים בארץ והשאר מיוצאים לחו"ל. פתיתי בקבוקים שקופים הינם חומר הגלם לייצור סלסלות לפירות, תבניות ביצים מוצרי טקסטיל שונים (פליזים, שטיחים, שמיכות) ועוד.

לדוגמא: מבקבוק פלסטיק אחד אפשר לייצר שתי סלסלות פלסטיק בעבור 2 ק"ג ענבים, או חמש סלסילות עבור חמישה ק"ג תותים. מעשרה בקבוקי פלסטיק אפשר לייצר מעיל פליז!

(באדיבות אתר 'פורטל מחזור')

נסכס: הבנתם?! מעשרה בקבוקי פלסטיק ששוויים לא עולה על כמה שקלים בודדים – מייצרים מעיל פליז של חברת "The North Face" שנמכר במאות שקלים! וואו!!!

כמה טוב אפשר לייצר מהקיים. אנחנו צריכים לחשוב מהם הכוחות והיכולות שיש לנו בידיים ואיתם לנסות להוביל ולקדם. לא צריך להמציא הכול מחדש – אפשר, מותר ואף מומלץ להשתמש בקיים.

שלב ב': הנשר והדבורה

נקריא לחניכים את הסיפור הבא:

הנשר והדבורה

אחד הנשרים ראה דבורה על פרח ואמר לה בבוז ובגאווה:

"הו, מסכנה, כמה את עלובה

על אף כשרונך וכל עמל הפרך

הרי אלפי דבורים עושות כולן יחדיו

אותה חלת דבש בקיץ בכורת.

ומי, בדבש המעורב

יבחין בין פרי טרחתך הרב למעשה דבורה אחרת?

אכן איני מבין, מדוע זה יטרח יצור כמוך שנים בסתר

על מנת לגווע אחר כך כבן בלי שם עם כל היתר?

כמה שונה חלקי אני

מגורלך האלמוני

בהמריאי אל על לענני השמיים

מפיץ משק כנפיים,

אין הרועים נותנים לעיניהם תנומה

כל עדר נחפז למצוא מקלט על האדמה

ואיילות קלות רגליים

רצות- בורחות לכל אפסיים."

"לך כבוד ותפארה", ענתה לנשר הדבורה:

"לכך נועדת ונוצרת

ואילו אנוכי יולדתי לעמל

ולא לשם כבוד כי לטובת הכלל

יום חלקי הדל אביאה הכוורת

בזה בלבד אמצא סיפוק נפשי

שבחלת הדבש יש גם טיפת דבשי..."

נכרי: כשאנחנו ניגשים לעסוק בטובת הכלל אנחנו צריכים קודם כול להזכיר לעצמנו שמטרתנו היא להוסיף עוד קצת טוב, גם אם אף אחד לא יידע שאנחנו עומדים מאחורי זה. אין מטרתנו להטביע חותם אישי, אלא לעשות טוב ולהוביל שינויים משמעותיים למען הכלל – בלי שום תמורה. בעוז ובענווה, זה שם המשחק.

שלב ג': סיכום ביניים

למדנו קצת על תהליך המחזור והזכרנו לעצמנו שצריך לעבוד בענווה- באנו להוביל משהו גדול ויתכן שבאמת לא ישימו לב לחלקו של כל אחד מאתנו בעשייה.

אז מה?! כמו הדבורה- אנחנו באנו לתרום.

כעת, ניגש לעניין: לפעמים, כשאנחנו רוצים לעשות משהו גדול אנחנו חושבים רק על מה מרשים, מה תופס כותרת, מה מפוצץ. בנוסף, אנחנו נוטים לחשוב שצריך שזה יהיה משהו 'שלנו'; משהו שאנחנו יצרנו מאפס, עד כדי כך שלפעמים אנחנו עסוקים בלהמציא את הגלגל בזמן שאנחנו נוסעים ברכב בעל ארבעה גלגלים...

למה אנחנו עושים זאת? כי נראה לנו שזה מה שנחשב, נראה לנו כאילו רק דברים 'גדולים' כאלה משפיעים ומקדמים משהו במציאות. הרי כיצד נוכל להשפיע בעזרת מעשה 'קטן'?

אבל זוהי טעות לחשוב כך. כן, יש אנשים שעשו דברים גדולים מאוד אך מעולם לא זכו למחייאת כף, כותרת בעיתון ולא נכתב עליהם ספר.

אולי צריך קודם לשאול מהו בכלל 'דבר גדול'? מי קובע? מה המדד? לא שמענו על מקצוע בשם 'שמאי עשייה'- אדם שמודד ומעריך מה גודל העשייה שלך.

צריך לשנות את הגישה. למשל, האם העובדה שאני לא רועי קליין או רבי אריה לוין (אין כל השוואה בין הדמויות חלילה) קובעת שאיני יכול להשפיע?? אין כאן, חלילה, כוונה להקטין מגודלם של דמויות כאלה ואחרות, אך אסור לנו להקטין את עצמנו ואת המעשים שלנו!

הנה הגדרה טובה ל'מעשה גדול' (מתוך תשובה שקיבלה גולשת באתר כיפה. את השאלה המלאה ואת התשובה שקיבלה תוכלו לקרוא בנספח 1):

"נראה כי מעשה גדול נמדד באדם עצמו ולא ביחס למשהו. אם את פעלת בצורה הכי נכונה, הכי טובה – זהו מעשה גדול, כי היית 'את' עד הסוף כל כולך – גם ללא מחיאות הכפיים והתהודה העצומה..."

נכרי: אנחנו יוצאים עם שני עקרונות:

1. אנחנו צריכים לתת את עצמנו לכלל בלי להתחשב ב'מה נחשב ומה לא'.
2. כמו במחזורית: אנחנו צריכים להשתמש במה שיש לנו בידיים, אפשר ליצור מזה דברים נפלאים!

שלב ד': סיעור מוחות מתוק

נשב במעגל ונבקש מכל חניך להעלות בתורו רעיון למעשה טוב שכל השבט יכול לעשות יחד. נזכיר לחניכים שאנחנו לא מחפשים סיפורי גבורה, אלא את המעשה שביכולתנו לעשות עם הכוחות והנתונים שיש לנו. כל רעיון מתקבל: רעיון לפרויקט חסד, ארגון פעילויות לנוער בסיכון, פעילויות הפצה, עבודה

עם קשישים, הקמת ישוב וכל רעיון אחר שהדמיון סוחף אותם אליו... כמובן, גם רעיונות שנראים 'קטנים' מתקבלים: לדוגמה- אם כל השבט מקבל על עצמו לקדם כל אדם שיפגשו בחיך ובשאלת שלום וכדו'- זה בכלל לא קטן, הלוואי!

כל חניך שיעלה רעיון יקבל סוכרייה (או כל ממתק אחר).

אחרי שכולם העלו רעיונות נעשה סבב נוסף. הפעם, כל חניך יבחר בתורו את הרעיון האהוב עליו ביותר מבין הרעיונות של חבריו (לא שלו), ייתן את הסוכרייה שבידו להוגה הרעיון ויחווה את דעתו על הרעיון של החבר- מה הוא אוהב בו? איך הוא חושב שאפשר לפתח אותו? גם המדריכים מוזמנים להיות חלק מהמעגל.

החניך עם מספר הסוכריות הגדול ביותר יציג שוב את הרעיון שלו, שבעצם נבחר לרעיון המוביל ליישום הנושא.

נביע את דעתנו על הפרויקט שנבחר ונחליט אם הוא מתאים להיות פרויקט שבטי. נחשוב יחד עם השבט איך אפשר ליישם אותו.

נספח 1 - אצלה ותשובה

אצלה:

מה זה מעשה משמעותי?

אני עוברת הרבה דברים, רבים מהם סתמיים ולא חשובים אבל גם רבים מהם משמעותיים, לפעמים אני נחבטת בשאלה הזו- מה זה מעשה משמעותי? אני מסתכלת על כתבה שבה מסופר על הלוחמת שהרגה מחבל בגבול מצרים, ואני נפעמת- הלוואי עליי! אני מסתכלת על אנשים בעיתון, באינטרנט, בספרים, בפעולות במה לא?? כולם עשו שינויים אדירים בחברה, הפכו עולמות, הגיעו למקומות שבחיים אני לא אחלום שאני אגיע! איך מגיעים למקומות כאלו? תעזרו לי! תודה!

תשובה:

לכותבת היקרה שלום וברכה!

קראתי את מכתבתך ולא יכולתי שלא להזדהות עם התחושה הזו, יום יום אנו פוגשים את אותם אנשים הגדולים, אלו שאכן מלאו את חייהם, שממלאים את כל הפוטנציאל שהקב"ה נתן בהם ומותירים בנו רושם רב.. כאשר אנו רואים את אותם אנשים, עם אותה התפעמות גדולה- ישנה גם תחושה מעיקה כזו של: מדוע אני לא כזה? מדוע אינני רועי קליין? מדוע אינני אילן רמון? למה?? ואם ארצה אהיה שם? מי אני בכלל לעומתם? בנוסף לכל זה, כולנו מרגישים שלעומת כל הגודל הזה, אצלי בחיי הקטנים, ישנם כל כך הרבה דברים שאני פוגש\עושה שהם פשוט חסרי ערך...

משאלתך, נראה כי את בחורה אינטליגנטית, חושבת. לא אחת שנסחפת עם החיים כך, וזה מעורר הערצה. בתבונה שלך, את מחלקת בין שתי רמות של מקרים- אלו שיותר חשובים לך ואלו שפחות. אבל חלילה שמעשה חיובי, מעשה נתיני שבמהות הוא טוב-יתפרש כסתמי-הוא את, הוא עכשיו גם מרכיב את אותה האישיות שלך. כבני אדם, אנו מסתכלים לפעמים על הדברים, דרך הלב ולא דרך השכל. "האנשים האלו" שהם כל כך גדולים, כל כך מדהימים, כל כך מלמדים (וזה אמת). אבל- כל כך רחוקים.. אז זהו-שפה הטעות שלנו.

אותם אנשים הם ממש לידינו, הם פה. הם למעשה.. אנחנו! הם למעשה את! כן את.. לא סתם הולהבת מן המעשים הללו, לא סתם זה יושב על ליבך-זה מעיד עלייך..

אם נתבונן ונחשוב על זה בצורה אובייקטיבית אמתית. נראה כי מעשה גדול נמדד באדם עצמו ולא ביחס ל: אם את פעלת בצורה הכי נכונה, הכי טובה- זהו מעשה גדול, כי היית את עד הסוף כל כולך-גם ללא מחיאות הכפיים והתהודה העצומה..

אם ישבת עם חברה לקראת מבחן. עזרת, החדרת בה בטחון עצמי וממש נתת את כולך לעניין-זהו מעשה ענק. אם חסכת כסף וממנו הפרשת לאגודת אפרת-יצרת חיים.

האנשים הללו שאנו רואים הם סמל עוצמתי למעשים הללו וטוב שכך! הם מעוררים בנו תחושה עצומה- התפעמות. ההתפעמות הזו היא זרקור! אין מטרתה להקטין אותנו או לייאש אותנו אלא להיפך להביא אותך ואותי למחשבה! לשאיפה לטוב, לעשייה לבנייה..

יש האומרים כי מן המעשים הקטנים אנו מגיעים לגדולים אך אינני חושב כי זו הסתכלות הנכונה במדויק.

אני חושב כי אנו המפלגים, אנו המחלקים ואנו המקדשים)לצערי- לרב את המתים..(-שוב כי תוכנתנו לכך-אך האמת היא כי אין מעשה של נתינה, של עזרה, של מעשה טוב שאת עושה שבאמת גדול

מחברו.. הרי גם חיוך לפעמים יכול לעשות בחברי מהפיכות-השאלה מה המגמה שלנו- השואו\האמת.

נקודה נוספת היא שלמעשה אין לנו מדד "שינוי חברתי".

שינוי חברתי הוא גם בחבר שמולי, גם בכיתה, גם באולפנה וגם בארץ..

לשם הדוגמא- ילד בגן שבא ועוזר לחבר שמתקשה להכין את ארמונו בחול-חולל שינוי במעגל בו הוא נמצא כעת.

כשאותו ילד נוכח בכיתה ומגן על ילד חלש-הוא חולל שינוי חברתי. כשאותו ילד מגיע להיות עורך דין- המעגל מתרחב-כל עוד המגמה של האדם לתת כל הזמן, כמה שהוא יכול-הוא מוביל הוא משנה- אנחנו רואים אנשים שעושים תהפוכות עצומות במקום ובמעגל בו הם נמצאים.

אם אנחנו נהיה מקסימום מי שאנחנו היכן שאנחנו-נמצא שאיננו שונים מהם-שכן זה בדיוק מה שהם עשו ועושים.

למעשה האנשים האלו לא היו רק המעשה הגדול, התהפוכות או הקפיצה על רימון- הדרך שאת פועלת בה כל יום רצופה במעשים ענקיים!

אך מדוע איננו רואים זאת? כיוון שהורגלנו להסתכל בצורה כזו מפולגת-ישנם האנשים הגדולים וישנם את האנשים הפשוטים ותהום פעורה בינם לביננו.. אבל זו האשליה הגדולה שאנו כחברה יצרנו-הדוגמא שאת עצמך הבאת מראה זאת בבירור..

אותה חיילת שציינת, היא מהמקרה של נתנאל יהלומי הי"ד שהיה חבר טוב שלי..

אפשר להסתכל על המעשה שעשה-שהוא אדיר אבל מי שקצת הכיר אותו פתאום התוודע למעשים שלכולם אותו מכנה משותף ואין מעשה אחד עולה על חברו העובדה שהסתער והרג את המחבל היה חלק רצוף ואינטגרלי מחיי היום יום שלו- הוא ממש "המית את עצמו" כדי ללכת ולהחיות סניף עולים בגדרה, הוא עזר בכל מה שהיה אפשר כשאפילו לא נתבקש..

האם העובדה שהוא ממש החזיק חברה בסיכון, ממש נתן להם חיים, אור, סיכוי- קטנה לעומת הצלת החיים הפיזיים שהוא עשה-או שהם שווים? מי יודע?

לכן, אספי כל הכיסופים שלך לעשות, לפעול לשנות-נתבי, תפעלי, תעשי- במקום שלך, במעגל שלך. ושם, וכאן, ועכשיו- תהיי חיילת הלוחמת למען אמונתה למען עמה למען הסובבים אותה-

ב"מוצב שלך" ובוודאי שתפעלי כך גם כשתהיי במקומות אחרים, בגילאים אחרים בגילויים אחרים..

זאת אותה חיילת במוצבים שונים בחיים.

תעריכי כל צעד תני לעצמך להתענג ממנו-ותתבונני ואז בוודאי תרגישי-שמעשיך משמעותיים. שאת משמעותית.

בהערכה עצומה!

חנן.

(מתוך שו"ת "שאל את הרב" באתר "כיפה")

מערוז-נחלה

פעולה 1 מתוך 4

שם הפעולה: אמת ואמונה

מאת: נחמיה

לפעמים, כאשר עולמנו הפנימי חסר עמוד שדרה, אנחנו חוששים מעימות עם עולמות אחרים. לכן, במקום לעסוק בהעמקת השורשים – אנחנו עסוקים בדחיית כל מי ומה שקצת מאיימים עלינו ומערערים את מקומנו. אנו מקטינים אותו ואת דעותיו, מזלזלים בו, מסיטים את השיח למקומות שוליים ופשוט בורחים מביור. בראשית הפעולה אנחנו נפיל את חומות ההפרדה הציניות הללו; את כל מה שמנתק אותנו מעצמנו ומסביבתנו, כדי שנוכל לעסוק, בצורה נקייה ובכנות עמוקה, בערכים שמנחים אותנו בחיינו בתור אריאליניקים. לפני שאנחנו מעמיקים שורשים ומדברים על 'תורת חיים', עלינו לנטרל את כל מה שמונע מאתנו לחיות חיים מלאים ומשאים אותנו רק במלחמת הישרדות והגנה על כבודנו האחרון...

מאת: נחמיה

- א. לעמוד על שלי
- ב. אימון אישי
- ג. שוברי החומות
- ד. סיכום

מאת: נחמיה

- כמה דפים בגודל A4 (אפשר לכתוב על כל אחד מהם את המילה "שלי")
- קטעים ממאמרו של מנחם זיגלבוים (פורסם באתר "93fm – רדיו קול חי")
- לבחירה- קוביות שוקולד כמספר החניכים לפחות
- פעילות להעשרה (נספח 1)

מאת: נחמיה

שלב א': לעמוד על שלי

נבחר שני מתנדבים. נבקש משניהם לעמוד בנקודה מסוימת ונגדיר לכל אחד גבול שממנו אסור להם לצאת. אפשר להניח על הרצפה 2 דפים ולבקש מהחניכים לעמוד עליהם, ולהבהיר שאסור להם לצאת מגבולות הדף.

מאת: נחמיה: לגרום למתחרה לצאת מגבולות הדף, לגרד בגופו או לצחוק – כל זאת מבלי לגעת בו! מי שנתפס על-ידי היריב צוחק או מגרד בגופו- חייב לקפוץ קפיצה אחת על רגל אחת, ומי שיוצא מגבולות הדף- נפסל והמתחרה השני הוא המנצח.

חלופין, תוכלו לחלק את השבט לזוגות ולשחק כולם יחד.

לאחר המשחק נשאל את החניכים באיזו דרך הם ניסו לפעול: "כמה פעמים ניסיתם לשכנע במילים, בשיח ובהסברה וכמה פעמים ניסיתם להצחיק או לגרום לשני לגרד בגופו? למה בחרתם דווקא בדרך זו?"

מאת: נחמיה: כשעולמות שונים נפגשים, גם אז עומדות בפנינו שתי אפשרויות: לקיים שיח כן ופתוח בין העולמות השונים או למצוא דרכים עקיפות ל"חיסול" המפגש. מה גורם לנו לוותר על בירור דעותינו ולנסות לגונן עליהם בדרכים עקיפות? מה גורם לנו להשתמש בציניות כדי 'לברוח' מעימות עם עולמו של השני?

שלב ב': אימון אישי

נקריא לחניכים קטע ממאמרו של מנחם זיגלבוים (מאמן אישי, סופר ומרצה):

"לפני כשנתיים הגיע אלי נתי לאימון. נתי היה אברך בן 34, מהיר תפיסה ושנון מאוד. בין השאר התלונן על בדידות שהוא חווה. המשכנו לגלגל בשיחה, ובתוכה שאלתי אותו: "אילו תכונות אתה הכי אוהב בעצמך?" הוא חייך ואמר לי: "את הציניות שלי". הוספתי ושאלתי אותו האם הוא רואה קשר בין בדידות לציניות, ולאחר מחשבה השיב תשובה שלילית."

נשאל את החניכים: "מה אתם אומרים? האם יש קשר בין בדידות לציניות?"

נמשיך להקריא מדברי מנחם זיגלבוים:

"בין "שיעורי הבית" שביקשתי ממנו לעשות, זה לברר אצל חברים ובני משפחה שלו מה הם מרגישים כשהם נפגשים בתכונה האהובה הזאת אצלו, הציניות. בימים שלאחר מכן קיבל נתי כמה משובים על הרגשתם של בני משפחתו וחבריו. התברר כי כשהוא מתחיל להשתמש בציניות שלו, אנשים מעדיפים שלא להתעמת אתו, הם פשוט מתקפלים ונעלמים מסביבתו, והוא נשאר לבד. אנשים גם מפחדים להיפתח אליו, שמא ייפגעו מהציניות שלו. במוכנות שלו להקשיב לסביבה, נתי יצר לעצמו הזדמנות לראות איך בדיוק הוא יצר את הבדידות שלו."

נסכם בקטע נוסף ממאמרו של מנחם זיגלבוים, פשוט קולע לנקודה:

"משה רבינו שלח את המרגלים לתור את ארץ ישראל. בין השאר ציווה עליהם: "עלו זה בנגב ועליתם את ההר, וראיתם את הארץ מה היא ואת העם היושב עליה – החזק הוא הרפה, המעט הוא אם רב; ומה הארץ אשר הוא יושב בה... ומה הערים אשר הוא יושב בהנה, הבמחנים אם במבצרים."

לכאורה, אדם היושב מאחורי חומה חזקה הוא אדם מבוצר היטב – דבר שמעיד על חוזקו. אך לא כך באמת! אנשים חזקים שיודעים את החוזק שלהם אינם זקוקים לחומה. להיפך, הם יושבים בערים הפרוזות, חשופים לכול, מאמינים בחוזק שלהם ולא נרתעים מאיש. את החוזק שלהם הם יונקים מעצמם ולא מחולשת האחרים והשפלת זולתם.

אנשים שממהרים להקיף את עצמם בחומות של סרקזם, ציניות – הם אנשים פגיעים וחלשים. לא צריך לענות להם; עדיף לרחם."

(פורסם באתר "93fm – רדיו קול חי")

שלב ג': שוברי החומות

נשב במעגל ואחד מהמדריכים יציין נקודה טובה ומיוחדת אצלו- תכונה חזקה, כישרון מיוחד וכדו'. אחריו ימשיך מי שהיה רוצה לחזק אצלו את הנקודה הזו ולאחר מכן יוסיף גם הוא נקודה טובה ומיוחדת אצלו. כך נמשיך הלאה כאשר אחד מציין נקודה טובה אצלו ואחריו מדבר מי שהיה רוצה לחזק אצלו את הנקודה הזו ויוסיף משהו טוב על עצמו. כאשר אין אף אחד שהיה רוצה לחזק את הנקודה הזו אצלו – היושב מימין לדובר יקבל את שרביט הדיבור ויספר על עצמו משהו מיוחד וטוב, וכן הלאה.

אפשרות כס: תוכלו להניח במרכז המעגל קוביות שוקולד, וכל אחד ייקח לעצמו קוביית שוקולד אחרי שישתף את האחרים בדבריו.

עיון אס: חשוב לדאוג שלכולם תהיה לפחות הזדמנות אחת לדבר. לא צריך להכריח אף אחד לדבר,

אבל צריך לדאוג לכך שלכל אחד תהיה לפחות הזדמנות לדבר, והוא יחליט אם לשתף או לא. לכן, אם צריך להתערב ולשנות את הסדר- שנו אותו! חוקי ה'מעגל' הזה אינם קודש.

המעגל הזה הוא פשוט כל-כך. הוא לא משחק מורכב ויצירתי, אלא פשוט גורם לנו לדבר. זוהי הזדמנות פשוטה ועוצמתית להסיר את כל המחיצות ולשבור את כל החומות שחוצצות ומפרידות ביננו לעצמנו וביננו לסובבים אותנו. זוהי הזדמנות להיפתח ולהסתכל על עצמנו ועל אחרים בעין טובה ולא בזלזול ובציניות. במעגל הזה אנחנו חושפים את עולמנו הפנימי בביטחון, מבלי לכסות ולהסתיר אותו. אנחנו מגלים עולמות של אחרים ולומדים להתייחס אליהם בכבוד ובהערכה. בקיצור, אנחנו מרגילים את עצמנו לשיח כן, מעמיק, חיובי ונקי שיפתח לנו את הלב והמחשבה להעמקת עולמנו ובירור זהותנו בדרכי נועם ושלו.

שלב ד': סיכום

נושא הפעולה הוא אמת ואמונה: יש לנו אמת, פחות או יותר, אבל מה עם האמונה? כמה אנחנו מאמינים וחיים את האמת שלנו? האם אנחנו חשים ביטחון בדרכנו או מסתתרים מאחורי הציניות? אנחנו צריכים להרגיל את עצמנו לחיות, לא לשרוד. ומה צריך בשביל לחיות- לתת לחיים לדבר, לתת להם להפריח ולהאיר את האמונות שלנו ולתת לנו את ההזדמנות להחיות אותם.

נספח 1- פדגוגיה

נקריא לחניכים את הקטע הבא ולאחר מכן נקיים דיון:

”אם התגובות שלכם נשלפות אוטומטית, חדות ועוקצניות, כדאי שתדעו: אתם כנראה חכמים יותר מהאנשים סביבכם.

מאמר מעניין שהתפרסם באתר הסמית'וניאן על ידי ריצ'רד צ'ין סוקר מספר מחקרי מוח. המחקרים הללו קובעים כי תגובה צינית האומרת דבר אחד אך מתכוונת למשמעות אחרת לחלוטין, עוברת שני שלבי עיבוד במוח, מערבת חלקים רבים של המוח ודורשת רמת אינטליגנציה גבוהה יותר, בהשוואה לשליפת משפט פשוט ורגיל.

מחקרי הדמיה מוחית אחרונים מצאו כי האונה השמאלית אחראית על החלק המילולי, בעוד שהאונה הימנית והאונה הקדמית אחראיות לקביעה האם המשפט נועד לומר בדיוק ההפך. נוסף לכך, האונה הטמפורלית וחלק מהמערכת הלימבית גורמים להגבהת הקול ולטון הסרקסטי המאנפף, כך לפי חוקרים מאוניברסיטת חיפה.

במילים פשוטות, אנשים שמתמשים בציניות נדרשים לחשוב צעד אחד קדימה לפני שהם מדברים, וכל זאת כאשר הם מנהלים שיחה שוטפת, מסביר כותב המאמר.”

נשאל את החניכים:

א. האם אתם מסכימים עם הכותב?

ב. אוקיי, הציניקן הוא חכם. האם זה עושה אותו לאדם שמח? האם זה עוזר לו להאיר את עצמו ואת סביבתו?

פעולה 2 מתוך 4

שם הפעולה: תנועת אריאל

הצפנה:

"ילד, איך קוראים לך? משה? אתה צריך להיות כמו משה!"

רגע, אבל מי זה, מה זה משה? מה זה אומר בכלל?

בפעולה הקודמת הבנו שעלינו ללמוד לחיות את הערכים שעליהם אנחנו מתחנכים. כעת הגיע הזמן להעמיק ולהשריש בתוכנו את האידיאלים הגדולים, ולהפוך אותם לחלק בלתי נפרד משגרת החיים. אבל לפני שאנחנו רצים מהר מדי, כדאי שקודם נתאם כוונות. אולי נעצור לרגע ונזכיר לעצמנו- מי אנחנו בעצם? מה באנו לספר? מהי תנועת אריאל ומהם הערכים שאליהם היא מחנכת ושואפת להנחיל?

שאלות הפעולה:

- א. לשווק במבה
- ב. משחק כיסאות הפוך
- ג. העשרה- סיפורה של תנועה
- ד. אפקט הפרפר
- ה. סיכום

מטרות:

- כיסאות כמספר החניכים
- קטע להעשרה- "סיפורה של תנועה" (נספח 1)
- קטע להעשרה- שו"ת של הרב אליעזר מלמד (נספח 2)
- דברי מזכ"ל התנועה, דביר עמיאור

מפגש הפעולה:

שלב א': לשווק במבה

נספר לחניכים על מוצר הזוי ככל האפשר, העולה בדמיוננו הפרוע...

נבחר מתנדב אמיץ ונטיל עליו את המשימה הבאה:

אתה נמצא עכשיו בפריז בתערוכת הסטרטאפ הנחשבת בעולם. במסגרת התערוכה יעברו משקיעים בין ביתני החברות השונות ויבחנו את הרעיונות שלהן. תפקידך לגייס 5 מיליון דולרים לטובת פיתוח המוצר של החברה שלך ושיווקו. אתה מגיע למגדל שבו נערכת התערוכה, נכנס למעלית ולוחץ על מס' 68, הקומה שבה מתקיימת התערוכה. בקומה הרביעית המעלית נעצרת, הדלתות נפתחות ואל המעלית נכנס אדם חביב בשנות השישים לחייו, על צווארו סרט התערוכה ובקצה הסרט כרטיס עם שמו. אתה קורא את השם בסקרנות: ב..יל ג..ייטס, ביל גייטס! וואו! איזה מתח... זיעה קרה שוטפת את גבך, צמרמורות אוחזות את גופך... ברור לך שאם תצליח להרשים אותו עם הרעיון שלך – תוכל לגייס הרבה יותר מחמישה מיליון דולרים... אלא שבעוד חצי דקה בלבד המעלית תגיע לקומת התערוכה וההזדמנות שלך תחלוף כלא הייתה...

לרשותך 30 שניות להרשים את ביל! זהו מבחן המעלית שלך- האם תצליח להציג את המוצר שלך בצורה מספיק משכנעת במשך 30 שניות בלבד?

אפשר לבחור עוד שניים או שלושה מתנדבים ולתת גם להם לנסות את מזלם עם מוצרים אחרים...

נספח: תחשבו על מישהו שבאמת הרים סטרטאפ בעשר אצבעותיו. להקים סטרטאפ מצליח היא עבודה שאורכת שנים, היא דורשת כל-כך הרבה ידע וניסיון, זה ממש לא 'בא ברגל'. ופתאום, ברגע אחד, הוא צריך לדחוס את ים המידע הזה לתוך 30 שניות. זה באמת קשה...

וזה האתגר שלכם, האתגר האמיתי: גדלתם בתנועת אריאל והתחנכתם על ערכיה, אמת? אם ייגש אליכם עכשיו חבר מבית הספר וישאל אתכם מהי תנועת אריאל, מה תענו לו? עומדות לרשותכם רק 30 שניות ואתם נדרשים לדחוס את כל עולמה של תנועת אריאל לפרק זמן קצר כל-כך. תצליחו?

שלב ב': משחק הכיסאות

נשחק את 'משחק הכיסאות' עם שינוי קל:

בשלב הראשון נבקש מהחניכים לסדר את הכיסאות בשורה ארוכה ולעמוד עליהם. נגיד להם שמעכשיו, ניקח בהדרגה כיסא אחר כיסא, והאתגר שלהם בתור קבוצה יהיה להצליח לשרוד על הכיסאות הנותרים – מבלי ליפול ולגעת ברצפה.

כשאתם מזהים שהמשחק מאתגר את החניכים והם לא יודעים כל-כך איך להסתדר (נניח 30 חבר'ה על שלושה כיסאות, קצת מורכב, נכון?...) נעבור ל**שלב השני**: נהרוס לחניכים את האתגר! נחזיר את הכיסאות שלקחנו ונגיד להם שמותר להם לחזור לכיסאות שהם עמדו עליהם קודם לכן.

האתגר ייעלם ברגע אחד, האש תיכָּבֵּה והחניכים יאבדו עניין במשחק. מה קרה?

מדינת ישראל היא ראשית צמיחת גאולתנו ואולי אפילו קצת יותר מכך. בשנים שקדמו להקמתה ובשנותיה הראשונות של המדינה הצעירה, כולם התבטלו למען המטרה הגדולה – תקומת עם ישראל בארצו הייתה הלחם והמים בעבור בני אותו הדור. אז, כשחיפשו איפה לגור חיפשו את המקום הכי רחוק, הכי מסוכן והכי עזוב, העיקר ליישב את הארץ. סיפורי הגבורה של אותן השנים גורמים לנו פשוט לקנא. לידם אנחנו מרגישים אפסים קטנים, כאלה שהדבר הכי גדול שעשו בחיים זה לחלק 'במבה' לחיילים. (שזה, אגב, דבר נפלא. אבל בכל זאת, פאדיחה לספר את זה בתור מעשה הירואי כשנזכרים ביאיר שטרן למשל, או אולי באליהו חכים, אליהו בית-צורי ובגיבורי ה-101...) ונהיה בעינינו כחגבים... זו הייתה מלחמת הישרדות של המדינה הקטנטונת, כולם נרתמו למשימה ולא העזו להתמרמר. אך אותן השנים עברו, וב"ה אחרי 70 שנות בנייה יש לנו מדינה יציבה, עם כלכלה די טובה וצבא לא רע בכלל... אנחנו כבר לא במלחמת הישרדות, תקומת ישראל זה כבר 'פאסה' כי הכול פה סבבה לגמרי. פתאום, כשנגמר ה'משחק' ונעלם הלחץ לשרוד, גילינו חלל. מה עושים עכשיו? מה חסר לנו? פתאום אנחנו מתחילים לחשוב קצת, או אולי קצת-הרבה, על עצמנו: מה עם קריירה משגשגת לצד משפחה מדוגמת? מה עם איזו מרצדס מודל 2018? והבית? הוא צריך להיות קרוב לעבודה, לקניון, לבית הכנסת, לבית הספר, לסופר, לרכבת, לאוטובוס ולמה לא?!

נעורר את החניכים לחשוב: מה קרה לנו? האם פה נגמרה העבודה ויאללה איש תחת גפנו ינפנף להנאתו בשרים על המנגל? או שמא נשארה לנו עוד עבודה? ואם כן, מהי? האם זה רע שכל אחד התחיל לדאוג קצת לעצמו? או שאולי זו הזדמנות? האם אנחנו צריכים לחפש בתוכנו את אותה הגבורה הנושנה או שעלינו להוסיף לה קומה חדשה?

שלב ג': העשרה- סיפורה של תנועה

נחלק לחניכים את קטע המידע המספר את סיפור הקמתה של התנועה (נספח 1) ונקריא אותו.

קטע נוסף להעשרה- נקריא לחניכים את דברי הרב אליעזר מלמד שליט"א, על הקמת התנועה (נספח 2).

נערוך דיון. תוכלו להתייחס לנקודות הבאות:
 - על מה כל המהומה? הפרדה?! מה הבעיה בזה? בבני עקיבא של היום יש כבר כמה סניפים, נפרדים אז למה לפלג? בואו נהפוך לתנועה אחת גדולה שיש לה גם סניפים נפרדים! למה לא?
 - אז מה מיוחד כל-כך בתנועת אריאל? האם יש לנו בכלל 'זכות קיום'? אם כן, מהי?

שלב ד': "אפקט הפרפר"
 נקריא לחניכים את הקטע הבא:

"מכירים את זה שאתם משתעלים ופתאום כל בית הכנסת משתעל אחריכם, כאילו מישהו מנצח פה על התזמורת? יש אנשים שיכנו את זה בשם "אפקט הפרפר". נכון, זה לא בדיוק זה, כי "אפקט הפרפר" בסך-הכול אומר ש'משק כנפי פרפר עשוי ליצור שינויים קטנים באטמוספירה שבסופו של דבר יגרמו להופעת סופת טורנדו (או לחלופין ימנעו את הופעתה)'. זה לא מרשים כמו שיעול בבית הכנסת, אבל עדיין משהו.

הכנפיים המתנופפות מייצגות שינוי קטן בתנאי ההתחלה של המערכת, שגורם לשרשרת מאורעות המובילים לתופעה בקנה מידה גדול. אם הפרפר לא היה מנפנף בכנפיו, ייתכן שמסלול המערכת היה שונה במידה ניכרת..."

נסכם: תנועת אריאל מונה כיום כ-15,000 חניכים. הם פועלים בכ-100 סניפים הפזורים בכל הארץ, ממצפה רמון ועד צפת, וואו!

איזו עוצמה!!!

אם פרפר אחד קטנטן מביא טורנדו, 15,000 חניכים משתעלים עלולים להפוך עולמות...

שלב ה': סיכום

נסכם: תנועת אריאל קוראת לעם ישראל לבנות קומה נוספת, את קומה מספר שתיים-קומת הרוח. אנחנו לא מזלזלים, חלילה, בציונות שהקימה פה מדינה מרשימה בכל קנה מידה. אנחנו אוהבים מאוד את המדינה הזו, ביום הזיכרון אנחנו רועדים ומזילים דמעה על כל מי שמסר נפשו על האדמה הזו וביום העצמאות אנחנו שיכורים משמחת הגאולה. הכול נכון, אבל עכשיו הגיע הזמן להכניס ת'נשמה לגוף הנפלא הזה, או יותר נכון - לגלות את הנשמה שכבר קיימת בו.

לא, זה לא מתחיל ונגמר בהפרדה, הפרדה היא רק עניין אחד, בוער ומשמעותי מאוד, אבל אחד, אחד מתוך מכלול שלם של ערכים שכותרתם: "תורת חיים בעוז!" אנחנו מניפים דגל אחד ברור מאוד והוא קיום דבר ה' בשלימות בתור דרך חיים. כך אנחנו מחנכים לחיות את הלאומיות שלנו, את החלומות שלנו ואפילו את חיינו הפרטיים.

זוכרים את הפרפר ואת הטורנדו? בשביל להפוך חזון למציאות אנחנו צריכים בסך הכול 15,000 חניכים שיפעלו ממצפה רמון ועד צפת. אם כל אחד ידביק רק עוד שניים בשיגעון, וכל אחד מהם ידביק גם הם רק עוד שניים וכן הלאה, אז $15,000 \times 2 \times 2 \times 2 \dots$ טירוף מה שילך פה!!!

לסיים, נקריא את דבריו הקולעים של מזכ"ל התנועה, דביר עמיאור, על תפקידה של תנועת אריאל:

"כך כותב הראי"ה קוק באורות התחיה י"ט:

"סדר הגאולה ותחיית האומה בארץ ישראל צריך ללכת ע"פ סדרי הנבואה של "וזרעתי את בית ישראל ואת בית יהודה זרע אדם וזרע בהמה", - זרע אדם לחוד וזרע בהמה לחוד..."

הרב מסביר שהשלב הראשון בגאולת ישראל מתחיל בבניית הקומה החומרית המכונה "זרע בהמה" שעיקרה התבססות עם ישראל בארצו – נראה שהלך לנו לא רע. והחלק השני- בניית קומת הרוח, המכונה "זרע אדם" ובמהלכה עם ישראל יכיר ויעשה את רצון הקב"ה. וזה תפקידנו בתנועת אריאל! לבנות את קומת הרוח, לחבר את עם ישראל לייעוד שלו, לקב"ה! לתורה! לארץ ישראל!"

תקופות

נכפח ו- סיפורי ע" תנועה

בסיוון ה'תשל"ט (1979) הוקם סניף בני עקיבא "בין החומות" שברובע היהודי בירושלים, במתכונת נפרדת לבנים ולבנות. בטקס נכחו הרבנים מרדכי אליהו, הרב אביגדור נבנצל, ירחמיאל וייס והרב נחום. נריה כשנודע על הקמת הסניף, פרסמה ההנהלה הארצית של בני עקיבא מודעה בעיתון 'הצופה' המודיעה כי לא הוקם סניף נפרד.

מקימי הסניף, ובהם הרב אליעזר מלמד (כיום ראש ישיבת הר ברכה), ניסו להרגיע את הרוחות. הם נפגשו עם אמנון שפירא ועם הרב משה צבי נריה, ממייסדי תנועת בני עקיבא. גם הרב חיים דרוקמן ניסה לפשר, ותמך למעשה בקיומו של הסניף הנפרד, כמו הרב נריה.

ילדים רבים מקריית משה וגבעת שאול בירושלים הגיעו לסניף "בין החומות" והוחלט, מפאת מספר החניכים הרב לפתוח עוד סניף נפרד של בני עקיבא לבנים בשכונת גבעת שאול שבעיר. בעת פתיחת הסניף הנפרד החליטה הנהלת בני עקיבא שלא להכליל את סניף "גבעת שאול" בתנועה (שכיום נחשב לאחד מהסניפים הגדולים בתנועת אריאל). לאחר שנה מהקמת הסניף הוקמה התנועה החדשה. לאחר זמן נפתח גם סניף הבנות של גבעת שאול. סניף "בין החומות" נשאר בתנועת בני עקיבא, וכיום ישנם סניפים נפרדים גם בבני עקיבא.

(זהו קטע המתאר באופן די יבש, כצופה מן הצד, את סיפור הקמתה של תנועת אריאל. הוא לקוח מתוך "ויקיפדיה")

נכפח 2- ע"ת

דברי הרב אליעזר מלמד שליט"א, ממקימי התנועה, על הקמת התנועה:

א"ס

לכבוד הרב אליעזר מלמד, שלום.

רציתי לקבל עוד פרטים על איך הפרדת את סניף בני עקיבא שלך לשעבר (סניף "בין החומות") ואולי הדרכות בשבילי איך להעלות את הסניף שלי ברמה התורנית.

אבל בעיקר הייתי רוצה לשמוע על איך הפרדת את הסניף.

תשובה:

קשה לי להאריך מקוצר זמן. אולם סניף הרובע קם מלכתחילה בתור סניף נפרד, אמנם בתחילה לא היה ברור עד כמה. וכדי לסייע לכך נתבקשתי על ידי כמה יוזמים, ביניהם מיכאל וסרטייל, תושב העיר העתיקה שלמד אז ב"מרכז הרב" שיעור א', להצטרף לתת פעולות, ובתוך כך גם חיזקתי את העמדה הבסיסית, של בנים לחוד ובנות לחוד.

אני אישית לא הייתי חניך בתנועת בני עקיבא, ואף לא הייתה התלבטות בזה, כי היה ברור מלכתחילה, על-פי החינוך התורני שקיבלתי בבית הוריי, שלא שייך שאלך לסניף מעורב.

אמנם חשוב לציין גם שלא היו, בבית ובחברה שבה הייתי, דיבורים כנגד בני עקיבא, אלא הערכה לעמדות הבסיסיות ביחס לאהבת התורה, העם והארץ, והרוח האידיאליסטית הטובה שנושבת בתנועת בני עקיבא. ורק עניין המעורב היה לא מוסכם לחלוטין.

כל שנותר לי הוא לאחל לך לעשות כחכמתך, תוך התייעצות עם תלמידי חכמים שמכירים את החברה שבסניף שלך.

(מתוך אתר "ישיבה")

תנועת
הנוער
אריאל
תשל"ט-תשע"ט

פעולה 3 מתוך 4

שם הפעולה: מה אני עושה עם זה?

הפסוק:

בפעולה הקודמת ראינו שתנועת אריאל עוסקת בנושא בית המקדש, שואפת לגלות את הנשמה של עם ישראל ומגדלת דור של אנשים שחיים את דבר ה'. סבבה, אבל מה זה, בעצם, אומר לי? מה אתם רוצים ממני? מה הקב"ה רוצה ממני? אנחנו באים לעשות דברים גדולים כל-כך, אולי אין כאן מקום לאנשים קטנים? אולי נבטל את עצמנו ונחשוב רק על העם, על המדינה, על העולם? אולי נפסיק להתעסק במידות הפרטיות שלנו, במעשים הקטנטנים שלנו ובתכונות המיוחדות שלנו, הרי מה זה משנה?! אנחנו באים לתקן עולם!

שאלות:

- א. פנטומימה
- ב. אותיות פורחות
- ג. אז מה תכל'ס?
- ד. העשרה- מעגל תובנות

מילים:

- ארבעה בקבוקי פלסטיק
- שני כדורי נייר דחוס
- סיפור על רבי יוסף הילש (היליוס)
- לפעילות העשרה- פתקים שכתובים עליהם תחומים שונים בעבודת ה' ותכונות וערכים מהחיים בכלל (לדוגמה: חסד, התנדבות, נגינה, כושר, בריאות, גבורה, שייכות, אכפתיות, ביטחון עצמי, מודעות עצמית וכו')

מציוד:

שלב א': פנטומימה

נבחר כמה נציגים מהשבט ונאתגר אותם במשימת פנטומימה. נבחר מושג (או שם של חפץ) אחד מרכזי ומשמעותי ונלחש באוזנם של הנציגים את אותו המושג, מבלי שהחניכים (והנציגים!) ידעו שכל הנציגים קיבלו את אותו המושג. כעת, נבקש מכל נציג בתורו להציג לכל השבט את המושג שקיבל. מהחניכים נבקש לגלות מהו המושג.

כשנרגיש שהמשחק מיצה את עצמו, נעצור ונסכם: בסך הכול לקחנו את אותו המושג ונתנו לכמה אנשים לתאר אותו, ומה קיבלנו? מגוון תיאורים שונים ומגוונים של אותו הדבר; חלקם נראים סותרים וחלקם יותר קרובים, אבל בכל זאת שונים. איך דבר כזה קורה? איך זה שאפילו מושג אחד יכול לקבל כמה וכמה פרשנויות שונות???

נשאל את החניכים מה דעתם.

סיכום: כולנו בנינו לאותה האומה, אך לכל אחד מאתנו זווית ראייה ייחודית ושונה. כולנו שותפים לאותה הציפייה, אך לכל אחד מאתנו תחושה שונה לגביה. האם לא ראוי שכל אחד יבטל את עצמו ואת נקודת מבטו לטובת המשותף לכולם?

שלב ב': אותיות פורחות

נקריא לחניכים את הסיפור הבא על רבי יוסף הילש (היליוס):

"לרבי יוסף הילש (היליוס), רב חסידי נודע, היה ספר תורה משלו שכתב בעצמו. הוא היה נושא אותו עמו לכל מקום, כמו מלך, שכן לרבי יוסף הייתה נשמת מלך, ולכן קיים בעצמו את הכתוב: "וְהָיָה כְשֶׁבַתוֹ עַל כֶּסֶף מִמְלַכְתּוֹ וְכָתַב לוֹ אֶת מִשְׁנֵה הַתּוֹרָה הַזֹּאת עַל סֵפֶר... וְהָיָה עִמּוֹ וְקָרָא בּוֹ כָּל יְמֵי חַיָּיו" (דברים יז, יח-יט).

לאחר פטירתו מצאו כי יש בספר ארבע טעויות. התפלאו החסידים פליאה גדולה – הייתכן כי ספר זה פסול הוא?

לבסוף, ראה אחד החסידים כי ארבע הטעויות אינן אלא ארבע אותיות שחסרו מן הספר – יו"ד, וא"ו, סמ"ך ופ"א. היו אלו אותיות שמו של ר' יוסף, שפרחו אף הן מן הספר בשעה שפרחה נשמתו.

נכ"י: כל אחד מאתנו הוא ממש כמו ר' יוסף. תתארו לעצמכם ספר תורה מפואר אשר נכתב בדקדוק בידי סופר ירא שמים בתכלית, שטבל לפני כל פסוק שכתב וכו'. אלא שלספר הנפלא הזה חסרות ארבע אותיות וחסרון פוסל את הספר כולו. לא חבל? ספר שלם לגניזה בגלל ארבע אותיות?! מחילה אבל למה לרדת לקטנות? יש כאן הפסד של 100,000 ש"ח ושעות רבות של עבודה שירדו לטמיון!

אז כן, בדיוק כך גם האומה הישראלית- כשפעולתו של אחד מבניה חסרה, היא איננה היא, היא חייבת את השלמתו.

אז עכשיו אנחנו ממש מבולבלים- אנחנו מדברים על חזון לאומי ופתאום 'מפילים' אותו על עולמינו הפרטי- איך נאזן בין העולמות? איך נחיה את חיינו בשילוב מקסימלי בין עולמו של כל אחד ואחד לבין שליחותנו בתור בנים לאומה גדולה?

שלב ג': מה ה' צריך מסמרטוט?

נניח שני זוגות בקבוקים במרחק של כעשרים מטרים מקו הזינוק. על אחד מהבקבוקים בכל זוג נניח כדור מנייר דחוס (תניחו בזהירות כדי שלא ייפול...).

נבחר שני נציגים לתחרות. על המתחרים להניח אצבע על הרצפה ולהסתובב סביבה עשרה סיבובים (המטרה היא להתחיל את המשחק עם סחרחורת...), ומיד לאחר מכן עליהם לרוץ אל הבקבוקים (לכל נציג יש את זוג הבקבוקים "שלו"). כשהם מגיעים אל הבקבוקים- עליהם לקחת את כדור הנניר שמונח על אחד הבקבוקים – ולהניח אותו על הבקבוק השני מבלי להפיל את הבקבוקים (למרות הסחרחורת!) הראשון שמצליח לבצע את המשימה הוא המנצח.

אם תרצו – תוכלו לחזור על המשחק כמה פעמים.

נסו: במשחק הזה שיחקנו כשהיינו מסוחררים – כמעט נפלנו או שממש נפלנו, אך מי ניצח? מהו הסוד לניצחון במשחק הזה? מי שלא התרגש ולא התייאש, מי שהתעקש להמשיך למרות הקושי והנפילה – הצליח.

ה' יתברך ברא אותנו לא מושלמים, כן, זהו רצונו.

לכן, לפעמים אנחנו מרגישים חסרי כל ערך ואנחנו שואלים את עצמנו: "מה ה' צריך מסמרטוט כמוני שבקושי מצליח להתקדם צעד בלי לחזור שתיים אחורה?" כאן עלינו להזכיר לעצמנו שבזאת העולם יצר אותנו כך, אבל הוא גם נתן לנו את הכוחות להיות בעלי ערך הרבה יותר גדול מסמרטוט. לא מצופה מאתנו להיות מושלמים, אלא להיות משתלמים- תמיד לשאוף להתקרב יותר ויותר לה' יתברך, למרות הכול; למרות הקשיים שהמציאות מציבה, למרות המרחק בינינו, למרות היצר וגם למרות הנפילות. עושים תשובה וממשיכים להתקרב.

שלב ד': לעשות טובה ליהודי

ברבות משיחותיו מזכיר הרבי מלובביץ' פתגם של הבעש"ט: כך אמר הבעש"ט לר' מרדכי הצדיק, אחד מתלמידיו: נשמה ממתינה למעלה אלפי שנים לירד למטה ולהתלבש בגוף, כדי לעשות ליהודי טובה בגשמיות ובפרט ברוחניות. נשמה מתייגעת בגוף במשך שבעים-שמונים שנה כדי לעשות ליהודי טובה בגשמיות ובפרט ברוחניות.

כן, זו אחת השליחויות המרכזיות של כל יהודי- לעשות טוב ליהודי אחר. בשבוע הבא נרחיב עוד בנושא, נדבר על איך נעשה טוב לסובבים אותנו ולכל עם ישראל.

שלב ה': העשרה- מעגל תובנות

נשב במעגל, וכל אחד שירצה- ישתף בתורו את כולם איזה תחום הוא היה רוצה לטפח יותר אצלו, ולמה. תפקיד המדריך להדגיש בפני כל אחד את הייחודיות שלו ועד כמה עבודתו היא נפלאה והצלחתו חשובה לכולנו.

כדי לעורר את השיח אפשר להכין מראש פתקים שעליהם כתובים תחומים שונים בעבודת ה' ותכונות וערכים מהחיים בכלל (לדוגמה: חסד, התנדבות, נגינה, כושר, בריאות, גבורה, שייכות, אכפתיות, ביטחון עצמי, מודעות עצמית וכו'). כל חניך ייקח פתק אחד שקרוב אל ליבו, ורק אם ירצה- ישתף אותנו בעבודתו האישית בתחום הזה.

פעולה 4 מתוך 4

שם הפעולה: איך מובילים מהפיכת רוח?

פסוקים:

אחרי שהבנו שהדרך מתחילה באמונה חזקה שתביס את הציניות ואת הפחד להתחבר ולהיפתח, המשכנו אל מה שחסר בעולם; אל מטרת התנועה ואל כוחה – קבוצה גדולה, תנועה, שמסוגלת לשנות. לאחר מכן התמקדנו בנו, בכל אחד ואחד מאתנו: מה אנו כפרטים המרכיבים ציבור צריכים לעשות? כעת הגיע השלב לחזק בנו את תודעת השליחות. כל אחד מאתנו ישאל את עצמו: "איך אני מיישם את חיי האמונה והדבקות שלי בתור שליח הנושא בשורה לעולם כולו? מהן הדרכים שלי בתור יחיד ושלנו בתור תנועה להביא את דבר ה' השלם לכל העם, ואולי אף יותר, לכל העולם?"

בפעולה הזו ננסה לעסוק קצת בפרקטיקה, ב'תכל'ס'.

שאלות לפסוקים:

- הקופסה השחורה
- סיעור מוחות מתוק
- סיכום
- הדבורה צוחקת על הטבע

מטרות:

- קופסה אטומה
- סוכריות או ממתק עטוף אחר, כמספר החניכים לכל הפחות
- קטע "הדבורה צוחקת על הטבע"
- צ'ופר- סיפור "הנשר והדבורה" (נספח 1)

מפגש לפסוקים:

שלב א': הקופסה השחורה

ניקח קופסה אטומה ונבקש מהחברה' לנחש מה יש בתוכה.

אחרי שכולם ניחשו, נאמר להם שרק אחד מהם צדק, וכעת כל אחד צריך לבחור חבר **אחר** מחברי הקבוצה ולנמק מדוע לדעתו הוא צודק לגבי תכולת הקופסה. אסור לבחור בעצמך!

בסיום הסבב נפתח את הקופסה ונראה לכולם את תכולתה: היא ריקה.

סיכום: הגיע הזמן "לצאת מן הקופסה". הגיע הזמן לעצור רגע ולחשוב: כששאלנו את עצמנו את השאלה הסקרנית והמיותרת לכאורה- "מה יש בתוך הקופסה?" מה ענינו לעצמנו? אולי ניסינו באמת להבין מה **יש** בתוכה, אולי סתם זרקנו בשביל להמשיך הלאה, אבל אולי יש עוד אפשרות- אולי ענינו בכלל על שאלה אחרת: מה **היינו רוצים** שיהיה בתוך הקופסה?...

המציאות היא כמו קופסה ואנחנו נמצאים בתוכה. לפעמים אנחנו מרגישים שהיא ממש ריקה, חסרה, ובזמן הזה מה שמעסיק אותנו הוא הדיון סביבה. הדיון החשוב הזה חוזר וחופר, הוא איננו מרפה אך גם לא נראה שהוא מקדם אותנו.

הגיע הזמן שנעבור את שלב ה'למה?' ונתחיל לחשוב 'איך?' עלינו לשאול: "מה היינו רוצים לשנות? מה אנחנו רוצים שיהיה בתוך הקופסה? 'איך' אני, בתור עובד ה' ובתור בן לעם ישראל, יכול להוסיף אור? מה אנחנו בתור קבוצה, שבט, תנועה, ציבור ואומה מסוגלים לשנות?"...

שלב ב': סיעור מחות מתוק

נשב במעגל ונבקש מכל חניך להעלות בתורו רעיון משלו לקידום החברה, המדינה, הרוח וכו'. כל רעיון מתקבל- מעשי חסד, פתיחת בית מדרש לנוער, ארגון פעילויות לנוער בסיכון, פעילויות הפצה, עבודה עם קשישים, הנחת תפילין, צביעת בתי נצרכים, לחייך לכל אדם, לקדם כל אדם באמירת שלום, הקמת ישוב וכל כיוון שהדמיון סוחף אותם אליו... כל אחד שמעלה רעיון מקבל סוכרייה (או ממתק אחר).

אחרי שכולם העלו את הרעיונות שלהם נעשה סבב נוסף בין החניכים: הפעם נבקש מכל חניך לבחור בתורו את הפרויקט האהוב עליו ביותר מבין הרעיונות של חבריו (לא שלו), לתת את הסוכרייה שלו להוגה הרעיון ולספר בכמה מילים למה בחר בפרויקט של החבר- מה הוא אוהב בו? מה פחות? איך הוא חושב שאפשר לפתח אותו?

גם המדריכים מוזמנים להיות חלק מהמעגל.

בסיום הסבב נבקש מהמשתתף בעל מספר הסוכריות הגדול ביותר להציג שוב את הרעיון שלו, שבעצם נבחר לרעיון המוביל ליישום הנושא.

שלב ג': סיכום

כעת, נביע את דעתנו על הפרויקט שנבחר. נחליט אם הוא מתאים להיות הפרויקט השבטי או שצריך לשנות אותו מעט (או הרבה...). לבסוף נחשוב יחד עם השבט איך אפשר ליישם אותו.

שלב ד': הדבורה צוחקת על הטבע

נקריא לחניכים את הקטע הבא:

"לפי כל חוקי האווירודינמיקה ועל פי הניסויים במנהרת אוויר, הוכח למעלה מכל ספק שהדבורה אינה יכולה לעוף. הסיבה לכך היא שמשקלה, מבנה גופה וגודל גופה מהווים מערכת אווירודינמית שאינה מאפשרת לה לעוף. הדבורה אינה בקיאה באווירודינמיקה ואינה מודעת כלל לעובדות מדעיות. לעומת זאת, היא עקשנית מאוד – היא עפה ומייצרת דבש..."

נספח: אנחנו צריכים ללמוד מהעקשנות של הדבורה, אשר בניגוד לחוקי המדע היא עפה, פעילה ומייצרת דבש. גם אנחנו מסוגלים לעשות! אם נרצה וננסה, אולי אפילו נפתיע את עצמנו בכוחות שלנו...

נחלק לחניכים את הצ'ופר- סיפור "הנשר והדבורה" (נספח 1) ונקריא אותו לחניכים.

נספח: כשאנחנו ניגשים לעסוק בטובת הכלל אנחנו צריכים קודם כול להזכיר לעצמנו שמטרתנו היא להוסיף עוד קצת טוב, גם אם אף אחד לא ידע שאנחנו עומדים מאחורי זה. אין מטרתנו להטביע חותם אישי, אלא לעשות טוב ולהוביל שינויים משמעותיים למען הכלל – בלי שום תמורה.

בעוז ובענווה!

הנשר והדבורה

אחד הנשרים ראה דבורה על פרח
ואמר לה בבוז ובגאווה:
"הו, מסכנה, כמה את עלובה
על אף כשרונך וכל עמל הפרך
הרי אלפי דבורים עושות כולן יחדיו
אותה חלת דבש בקיץ בכוורת.
ומי, בדבש המעורב
יבחין בין פרי טרחתך הרב למעשה דבורה אחרת?
אכן איני מבין, מדוע זה יטרח יצור כמוך שנים בסתר
על מנת לגווע אחר כך כבן בלי שם עם כל היתר?
כמה שונה חלקי אני
מגורלך האלמוני
בהמריאי אל על לענני השמיים
מפיץ משק כנפיים,
אין הרועים נותנים לעיניהם תנומה
כל עדר נחפז למצוא מקלט על האדמה
ואיילות קלות רגליים
רצות-בורחות לכל אֶפְסֵיִים".

"לך כבוד ותפארה", ענתה לנשר הדבורה:
"לכך נועדת ונוצרת
ואילו אנוכי יולדתי לעמל
ולא לשם כבוד כי לטובת הכלל
יום חלקי הדל אביאה הכוורת
בזה בלבד אמצא סיפוק נפשי
שבחלת הדבש יש גם טיפת דבשי"...

השבט החדש

פעולה 1 מתוך 4

שם הפעולה: מוציאים את הציניות מהבית, אמת ואמונה

כפף 39:

ניח שניזום מפגש בין שתי דמויות- בינך לבין האמת הפנימית שבך. אתם תכירו האחד את השני? זה יהיה מביך או שאתה שלם עם עצמך לחלוטין?

אחי, בעוד לא הרבה זמן החבר'ה שלך יעלו על חולצת תנועה, הם הולכים לעטוף את עצמם בעטיפה עם לוגו. תגיד, מה יקרה אם ניקח אותם ונפגיש אותם עם מה שעומד מאחורי הסמל הזה? הערכים, האמונה, התורה - זה יהיה מביך או זורם?

במהלך החודש הקרוב אנחנו נעסוק בתנועת אריאל וערכיה בתור דרך חיים. נשמע מוכר, נכון? זה מצלצל ממש כמו "תורת חיים בעוז". יצא לך פעם לדבר עם חניכך על הסיסמה הזו? על המשמעויות וההשלכות שלה? יצא לכם לדבר על איך זה שייך בכלל אל חיינו הפרטיים?

אם כן- נפלא! זו הזדמנות נפלאה לחדד את הנקודה. אך גם אם לא- יש לכם חודש שלם לדבר על זה!

לפני שנתחיל, אנחנו צריכים להיות מסוגלים לכך. חלילה לנו מלהיכנס לחודש הזה בסך הכול כדי לארוז כמה סיסמאות ריקות מתוכן. חלילה אם אחרי כל מה שנשקיע ונדבר, הדברים יישארו מחוץ ללב כמעין עטיפה נחמדה שאין בתוכה כלום, כמו חולצת תנועה בארון.

אז מה עושים? חופרים קצת פנימה, מנסים להיפגש קצת עם התוכן שבתוכנו - עד כמה אנחנו מלאים? עד כמה אנחנו בטוחים בדרך?

נדבר גם קצת על מדדים שונים שלפיהם נוכל לבחון את עצמנו- האם אנחנו מסוגלים להיפגש עם אנשים שמגיעים מעולמות שונים מאתנו, מבלי להירתע? האם כל מי שנראה לנו קצת שונה מהווה איום מידי? האם כשנקבל ביקורת או ניפגש עם מישהו שחושב אחרת מאתנו נגיב בציניות? יש לנו הנחת יסוד- 'כשאני חלול אני חושש מעמדות אחרות כי אין לי באמת מה להציע, אבל כשאני מלא- אני בטוח בעצמי'.

שאלות לפעולה:

- א. מה היא בכלל ציניות?
- ב. אז מה עושים? מתמלאים!
- ג. תנועת אריאל- חיבור אמתי

מקורות:

- קטע מתוך מסילת ישרים
- 6 חידות- כל חידה מודבקת על בריסטול בצבע אחר (נספח 1)
- קטע מדבריו של הרב משה צבי נריה זצ"ל
- כתבה מתוך ערוץ 7

שלב א': מה היא בכלל ציניות?

נקרא את הקטע הבא מתוך מסילת ישרים:

"ותראה קושי הלצון והשחתת הרבה, כי כמו המגן המשוח בשמן אשר ישמיט ויפיל מעליו החצים ומשליכם לארץ ולא יניח אותם שיגיעו אל גוף האדם כן הלצון מפני התוכחה והמרדות, כי בליצנות אחד ובשחוק קטן יפיל האדם מעליו ריבוי גדול מן ההתעוררות וההתפעלות מה שהלב מתעורר ומתפעל בעצמו מדי ראותו או שומעו עניינים שיעירוהו אל החשבון והפשפש במעשים, ובכוח הליצנות יפיל הכול לארץ ולא יעשה בו רושם כלל. ולא מפני חולשת העניינים ולא מפני חסרון הבנת הלב, אלא מפני כוח הלצון ההורס כל עניני המוסר והיראה..." (מסילת ישרים, פרק ה')

נספרי: הליצן הוא הציניקן- הוא חושש מביקורת או ממפגש שאינו מסוגל להתמודד עמו, לכן הוא מגונן על עצמו בעזרת האמירות הציניות, הליצנות. וכיצד הליצנות מסייעת לו? היא הופכת את הנושא המדובר לבדיחה, וכך הציניקן מרגיש שאינו צריך להתייחס ברצינות לעניין.

שלב ב': אז מה עושים? מתמלאים!

נשחק משחק חידות. שימו לב- את המשחק הזה כדאי לשחק בחדר סגור. אם אין אפשרות כזו- הגדירו גבולות למרחב לא גדול (ביחס למספר החבר'ה שלכם כמובן...) שממנו אי אפשר לצאת במהלך המשחק.

בנספח 1 תמצאו 6 חידות. גזרו אותן והדביקו כל אחת על בריסטול בצבע שונה (צהוב, סגול, אדום, כתום וכו') בשבטים גדולים אפשר לצלם כל חידה פעמיים. שימו לב להכין לפני שבת!

בשלב הראשון נעביר את החידות בין החבר'ה וניתן להם דקה לנסות לפתור אותן מבלי לשתף את האחרים בפתרונות. אין צורך שכולם יספיקו לראות את כל החידות, אנחנו ממליצים שכל אחד יראה רק חלק מהחידות ולא את כולן...

בשלב השני נבחר שישה חניכים וניתן לכל אחד מהם חידה אחת. לכל חידה יש צבע ונבקש מכל חניך שמקבל חידה להכריז: "אני קיבלתי את החידה הצהובה/סגולה/כתומה וכו'" כדי שידעו לזהות איזו חידה נמצאת אצלו.

כעת המדריך יספור "שתיים, שלוש, וזו!" והחניכים יחלו להסתובב בחדר. ברגע שהמדריך יכריז: "סטופ!" כולם יעצרו במקומותיהם. בשלב זה, החבר'ה שמחזיקים בחידות יפנו לחבר שנמצא הכי קרוב אליהם ויבקשו ממנו לפתור את החידה. נקציב לפותרים חצי דקה. חניך שפותר נכון את החידה מקבל נקודה ומכריז: "החידה ה- _____ אצלי!". לחניך שטועה או לא מצליח לפתור נכון את החידה - תרד נקודה אחת.

נשחק 3 פעמים במשחק.

פפארי: חניך שמצליח לפתור חידה בסבב אחד של המשחק אינו רשאי לפתור אותה שוב בסבבים הבאים אך רשאי לפתור חידות אחרות. המנצח הוא מי שצבר את מספר הנקודות הגבוה ביותר (מקסימום 6 נקודות).

נספרי: היו לנו כאן כמה חידות והייתה לנו האפשרות לבחור: לברוח או לפתור? מה גרם לנו להתרחק מחידה מסוימת ומה גרם לנו דווקא להתקרב? באופן פשוט- כשהיה לנו את הפתרון או את הכיוון לפתרון העזנו, אבל כשלא - ברחנו. כשאני מלא- אני מעז, אני מתקרב. אך כשאני חסר- אני מפחד להתמודד, אני מתרחק. אני יכול לבחור להתמלא, להתחזק באמונה שלי ולהיות בטוח במקום שלי - וממילא לא אצטרך לברוח אף פעם.

נקרא לחניכים את דבריו המדויקים של הרב משה צבי נריה זצ"ל: "בתחנת הרכבת ישנה מפה גדולה של העיר עם חץ המציין 'אתה נמצא כאן'. אדם היודע היכן נמצא יכול להחליט לאן עליו לנסוע, לאן צריך לפנות, ואז מסוגל לכוון דרכו." ("מן הפנקס הפתוח")

כדי לצמוח ולהצמיח אני צריך להיות חזק באמונה ובדרך שלי, להיות מסוגל לשמוע אחרים, לא לפחד לומר את האמת שלי מפני ציניות של אחרים ולא צריך להיות ציני כדי להתמודד עם דעות אחרות.

שלב ג': תנועת אריאל- חיבור אמתי.

נקרא את הכתבה הבאה שפורסמה בערוץ 7 במהלך מחנה הקיץ האחרון:

אחנה אריאל - פפסס בסיון נמורב

תנועת הנוער מקיימת את מחנה הקיץ שלה במשותף עם ציבור חרדי ומסורתי. תנועת הנוער אריאל מקיימת השבוע את מחנה הקיץ שלה, בהשתתפות מאות בני נוער. בעקבות הצטרפותם של הסניפים החרדים בהר שמואל, מודיעין עילית ושכונת רמות לתנועה, השנה בפעם הראשונה זה 40 שנה תשלב הפעילות צעירות וצעירים חרדים יחד עם הסניפים הפרוסים בכל רחבי הארץ המתאפיינים באוכלוסייה דתית לאומית ומסורתית. מזכ"ל התנועה, דביר עמיאור, שיזם את השינוי אומר כי "מדהים איך תנועת אריאל מצליחה לחבר ולאחד את כל חלקי עם ישראל על גווניו השונים, סביב הערך של קיום שמירת תורה ומצוות בשלמות".

נפתח דיון סביב הנושא. התמקדו בנקודות הבאות:

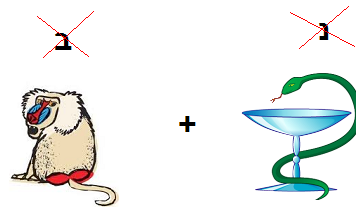
- כיצד התנועה שחרטה על דגלה את ערכי התורה והצינונות האמונית ללא פשרות מסוגלת לחבר?
  - כיצד התנועה שמדברת על הפרדה בין המינים נפתחת לציבור מסורתי, שבדרך כלל לא מעוניין בכך כל-כך?
  - המדינה, הצינונות והצבא וללקיחת חלק במערכות הללו לכתחילה ולא בדיעבד – מסתדרת עם נוער חרדי?
  - כיצד תנועה שמחנכת לאהבת לכאורה היה ראוי לנו שנישאר עמוק בתוך עצמנו, רחוקים מכל קשר אל היקום ונסגל לעצמנו חיים תלושים פורחים!
  - אם אנחנו באמת רוצים להתקרב לאחרים, האם לא כדאי שנפסיק את הפילוג בכך שנקצוץ את הקוצים שמרחיקים? נוותר על כמה עקרונות והכל יסתדר יופי. האם לא טוב יותר כך?
  - אז הנה לכם, יש לכם את הסיבות להאמין שיש דרך אחרת לעשות את זה, דרך יותר אמיתית. ואם כל הפעולה הזו לא הספיקה כדי להבין את זה, אז נוסיף כמה מילים קצרות ופשוטות:
- בעל המאה/מעה הוא בעל הדעה.** האמנם?!
- נכון, מי שיש לו מספיק כסף וכוח יכול לדאוג לבצר את עצמו ואת דעותיו בחומות של זהב, אבל האם יש ממש בדעותיו? האם הן עצמן שוות זהב?

הנה לכם חלופה אפשרית:

בעל האמונה הוא בעל הדעה.

מי שמחזיק באמונתו – דעותיו חזקות ובהירות לו והוא מסוגל ללכת ולהשפיע, ללכת ולהתחבר אפילו למי שחושב ומתנהג קצת אחרת ממנו. הוא לא נרתע ולא מפחד, ההפך הוא הנכון- אם יקרה לו משהו זה יהיה רק טוב, הרי הוא מלא בכוח ובחיים ושום דבר או אדם לא יחליש אותו.

נספח 1- חידות

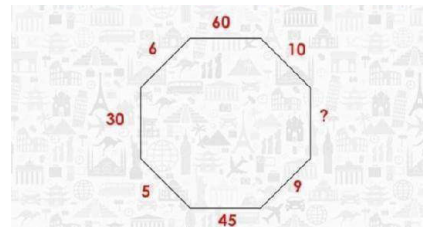
----- : התשובה :

מספר אחד נכון ובמיקום הנכון.	6	8	2
מספר אחד נכון ובמיקום לא נכון.	6	1	4
שני מספרים נכונים ובמיקום לא נכון.	2	0	6
שום מספר לא נכון.	7	3	8
מספר אחד נכון ובמיקום הלא נכון.	8	7	0

מה הקוד:

  ?   ?   ?

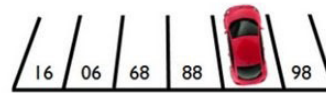
מהו המספר החסר?

כמה כדורים יש כאן?

95% מהאנשים טועים בשאלה הזאת

על איזה מספר

עומדת המכונית?

לאיזה כיוון נוסע האוטובוס?

פעולה 2 מתוך 4

שם הפעולה: תנועת אריאל

כרטיס:

וואו, אז אתם תכל'ס המדריכים של מדריכי העתיד, של חב"ב לעתיד. ומה התכניות שלכם לגבי זה? בשנה הקרובה החברה שלכם ייכנסו לשלוש או ארבע שנות עשייה לפחות במסגרת תנועת הנוער אריאל. הם בטח חברה איכותיים, כוכבים אחד-אחד. הם בטח יעיפו את הסניף שלכם לשמיים.

אבל בכל זאת נשאל שאלה קטנה: מה הם יעשו במסגרת תנועת אריאל שאין בשום מקום אחר? מה ייחד את העשייה שלהם?

כדאי שנעצור לרגע ונזכיר לעצמנו מי אנחנו בעצם? מה באנו לספר? מה היא תנועת אריאל ומהם הערכים שאליהם היא מחנכת ואותם היא שואפת להנחיל? האם היא לא חיה קצת בסרט? זה אפשרי בכלל!?

שאלה:

- א. לשווק במבה.
- ב. המצא בביטחון או "ישראל - סיפור הצלחה".
- ג. סיפורה של תנועה.
- ד. אח יקר, עם זה ננצח.
- ה. מעגל צחוק

כרטיס:

- כרטיסיות עם מילים לא מוכרות כל-כך ופירושו (נספח 1)
- קטע על הקמת תנועת אריאל (נספח 2)
- שאלה ותשובה בעניין הקמת תנועת אריאל (נספח 3) -לבחירה

שאלה:

שלב א': לשווק במבה

נספר לחברי השבט על מוצר הזוי ככל האפשר העולה בדמיוננו הפרוע....

נבחר מתנדב אמיץ ונטיל עליו את המשימה הבאה:

אתה נמצא עכשיו בפריז בתערוכת הסטרטאפ הנחשבת בעולם. במסגרת התערוכה יעברו משקיעים בין ביתני החברות השונות ויבחנו את הרעיונות שלהן. תפקידך לגייס 5 מיליון דולרים לטובת פיתוח המוצר של החברה שלך ושיווקו. אתה מגיע למגדל שבו נערכת התערוכה, נכנס למעלית ולוחץ על מס' 68, מספר הקומה שבה מתקיימת התערוכה. בקומה הרביעית המעלית נעצרת, הדלתות נפתחות ואל המעלית נכנס אדם חביב בשנות השישים לחייו, על צווארו סרט התערוכה ובקצה הסרט כרטיס עם שמו. אתה קורא את השם בסקרנות: ב..יל ג..ייטס, ביל גייטס! וואו! איזה מתח... זיעה קרה שוטפת את גבך, צמרמורות אוחזות את גופך... ברור לך שאם תצליח להרשים אותו עם הרעיון שלך תוכל לגייס הרבה יותר מחמישה מיליון דולרים... אלא שבעוד חצי דקה בלבד המעלית תגיע לקומת התערוכה וההזדמנות שלך תחלוף כלא הייתה....

לרשותך 30 שניות להרשים את ביל! זהו מבחן המעלית שלך - האם תצליח להציג את המוצר שלך בצורה מספיק משכנעת במשך 30 שניות בלבד?

אפשר לבחור עוד שניים/שלושה מתנדבים ולתת גם להם לנסות את מזלם עם מוצרים אחרים.

נספח: תחשבו על מישהו שבאמת הרים סטרטאפ בעשר אצבעותיו. להצליח להקים סטרטאפ היא עבודה של שנים, הוא דורש כל-כך הרבה ידע וניסיון, זה ממש לא 'בא ברגל'. ופתאום, ברגע אחד, הוא צריך לדחוס את ים המידע הזה לתוך 30 שניות. זה באמת קשה...

וזה האתגר שלכם, האתגר האמיתי: גדלתם בתנועת אריאל והתחנכתם על ערכיה, אמת? אם ייגש אליכם עכשיו חבר מבית הספר וישאל אתכם מהי תנועת אריאל, מה תענו לו? עומדות לרשותכם רק 30 שניות ואתם נדרשים לדחוס את כל עולמה של תנועת אריאל לפרק זמן קצר כל-כך. תצליחו?

שלב ב': המצא בביטחון או "ישראל – סיפור הצלחה" תוכלו לבחור אחת מהפעילויות הבאות:

פסיחות א': בנספח 1 תמצאו רשימת מילים לא מוכרות כל-כך מהשפה העברית (אם אתם מכירים מילים נוספות אתם יכולים להוסיף אותן בשמחה!).

נוציא חניך אחד החוצה ונראה לשאר השבט את אחת המילים ואת פירושה האמיתי. נגיד לשבט לבחור חבר אחד שיאמר את הפירוש האמיתי וכל השאר ימציאו יחד פירוש אחר מוצלח ומבלבל. כשהחניך יחזור נציג לו את המילה והוא יוכל לשאול כל אחד מהחברים מהי פירושה. המטרה היא לגלות מהו הפירוש הנכון.

בן: בואו נדבר על המשחק הזה באופן פתוח. ישבו להם חכמי האקדמיה ללשון העברית, אולי במשך שעות ארוכות, כדי להוציא מתחת ידם מילים עבריות צבריות למילים לועזיות מושאלות. אם ממש מסקרן אתכם- אתם מוזמנים להיכנס לאתר שלהם ולראות איזה תהליך מפרך עוברת כל מילה כזו כדי ש... מה? כדי לחדש מילה שבשבילנו היא 'סינית'! הם השקיעו, טרחו, דקדקו, לא סתם זרקו מילה, הם רציניים החברה האלה! אז למה בשבילנו היא עדיין 'סינית'?

נשאל את החניכים: "האם מילה היא רק רצף אותיות? למשל, האם 'כענהח' היא מילה?" "למה לא?"

נספח: מילה היא לא רק רצף אותיות, יש בה גם תוכן, משמעות. ממילא, אם איננו מכירים את פירוש המילה "לוגיז", מבחינתנו משמעותה שווה ל"טארעכינבמבחנלדצדםסבךתרפדך".

נחזור לנושא שלנו. מי שלא מחובר לסוד של עם ישראל, לסיפור המיוחד שלו, סובר שמדינת ישראל צריכה להיראות בדיוק כמו צרפת, גרמניה, שווייץ, ארה"ב ונורבגיה. שתהיה מדינת 'כל אזרחיה' וכל הרוצה- יבוא וייטול. זה הרי אותו הדבר! זו מדינה וזו מדינה!

נשאל את החניכים אם הם מסכימים עם כך. נשאל אותם: "מה בעצם מייחד את מדינת ישראל מבין שאר המדינות? האם רק הנקודה שמדינת ישראל היא מדינה יהודית והאחרות אינן?"

פסיחות ב': נקרא לחניכים את הקטע הבא. זהו תקציר לספר "ישראל – סיפור הצלחה" / אדם רויטר ונגה קינן:

"הספר "ישראל – סיפור הצלחה" יפריך כמה מהדעות הקדומות שהתקבעו ביחס למדינת ישראל ותושביה:

- החרם התרבותי על ישראל מצליח? לא, ממש לא.
- החרם הכלכלי? גם לא.
- הישראלים מושחתים יותר? לא יותר ולא פחות, כמו כולם.
- המסים בישראל מנופחים? לא.
- הנהג הישראלי? דווקא יותר טוב מאחרים.
- מערכת הבריאות בישראל כושלת? היא מצוינת בכל השוואה בינלאומית.
- הכלכלה הישראלית? פורחת. תמשיך לצמוח. בוודאי ביחס לעולם.
- החרדים לא עובדים? עובדים, בעיקר הנשים.
- בישראל יש מחסור במים? כבר יש עודף.
- העלמות המס בישראל גבוהות? לא, דומות לארצות מפותחות אחרות.
- רכבת ישראל תמיד מאחרת? היא אחת המדויקות בעולם.

המסים בישראל נמוכים מאשר ברוב המדינות המפותחות; שיעור התמורה בתאונות דרכים הוא מהנמוכים בעולם; מאז המשבר הכלכלי של שנת 2008, המשק הישראלי צמח בשיעור מצטבר של 35%, יותר מאשר 33 מתוך 34 המדינות המפותחות בעולם (מדינות ה-OECD); שיעורי הילודה בקרב נשים חרדיות וערביות יורד ובקרב החילוניות עולה; נשים חרדיות עובדות יותר מהאישה הישראלית הממוצעת.

הישראלים הם מהמאושרים בעמי העולם, מקום 11 מתוך 155 מדינות, אך הם אינם מודעים לכך."

31: מדוע למרות כל הטוב הזה אנחנו עדיין מרגישים כאילו אנחנו עוד רחוקים מאוד מן המנוחה והנחלה? מה חסר לנו? יש לנו כזו ברכה! ה' יתברך משפיע עלינו כזה שפע! אז למה עדיין יש דיבורים על ריקנות ומחלוקות?

ליהודי אין בעולם הזה מקום טוב יותר ממדינת ישראל! ממש נפלא פה! באמת ראוי שנאמר תודה. תודה לה' יתברך על כל הטוב האין-סופי הזה. "ואילו פינו מלא שירה כים אין אנחנו מספיקים להודות..." אבל את תחושת החוסר אי אפשר להדחיק. היא קיימת, משהו עדיין חסר.

שלב ג': סיפורה של תנועה

נחלק לחניכים את קטע המידע המספר את סיפור הקמתה של התנועה (נספח 2) ונקרא אותו. (זהו קטע המתאר באופן די יבש, כצופה מן הצד, את סיפור הקמתה של תנועת אריאל. הוא לקוח מתוך 'ויקיפדיה'). לבחירה- תוכלו לחלק גם את תשובתו של הרב אליעזר מלמד שליט"א, ממקימי התנועה, על הקמת התנועה (נספח 3).

לאחר הקריאה נדון בנושא. הנה כמה נקודות לדיון:

- על מה כל המהומה? הפרדה? מה הבעיה? בבני עקיבא של היום יש כבר כמה סניפים נפרדים, למה לפלג? בואו נהפוך לתנועה אחת שיש לה גם סניפים נפרדים! למה לא?
- בהמשך לפעולה הקודמת ננסה קצת לחדד- איך באה התנועה הזו לחבר? הרי כדי להיות תנועה של כל העם צריכים להיות עממיים יותר, פתוחים יותר ותורניים אולי קצת פחות, לא?
- אז מה מיוחד כל-כך בתנועת אריאל? האם יש לנו 'זכות קיום'? אם כן, מהי?
- איך דווקא תנועת אריאל מביאה למדינה את המשמעות שלה?

שלב ד': אח יקר – עם זה ננצח

נחזור על השאלה שאליה הגענו בשלבים הקודמים: 'מה חסר למדינה היפה שלנו ומה תנועת אריאל מציעה למילוי החלל?'

נקריא לחניכים הסבר קצר וקולע על תפקידה של תנועת אריאל מפי המזכ"ל¹:
 "הראי"ה קוק אומר ב'אורות'²: "סדר הגאולה ותחיית האומה בארץ ישראל צריך ללכת ע"פ סדרי הנבואה של "וזרעתי את בית ישראל ואת בית יהודה זרע אדם וזרע בהמה", - "זרע אדם לחוד וזרע בהמה לחוד..."

הרב מסביר שהשלב הראשון בגאולת ישראל מתחיל בבניית הקומה החומרית המכונה "זרע בהמה" שעיקרה התבססות עם ישראל בארצו. נראה שהלך לנו לא רע. והחלק השני- בניית קומת הרוח, המכונה "זרע אדם" ובמהלכה עם ישראל יכיר ויעשה את רצון הקב"ה. וזה תפקידנו בתנועת אריאל! לבנות את קומת הרוח, לחבר את עמ"י לייעוד שלו, לקב"ה! לתורה! לארץ ישראל!"

נסכם: תנועת אריאל קוראת לעמ"י לבנות קומה נוספת, את קומה מספר שתיים- קומת הרוח. אנחנו לא מזלזלים, חלילה, בציונות שהקימה פה מדינה מרשימה בכל קנה מידה, אנחנו אוהבים מאוד את המדינה הזו. ביום הזיכרון אנחנו רועדים ומזילים דמעה על כל מי שמסר נפשו על האדמה הזו וביום העצמאות אנחנו שיכורים משמחת הגאולה. הכול נכון, אבל עכשיו הגיע הזמן להכניס ת'נשמה לגוף הנפלא הזה, או יותר נכון, לגלות את הנשמה שכבר קיימת בו.

לא, זה לא מתחיל ונגמר בהפרדה, הפרדה היא רק עניין אחד, בווער ומשמעותי מאוד, אבל אחד, אחד מתוך מכלול שלם של ערכים שכותרתם: "תורת חיים בעוז!" אנחנו מניפים דגל אחד ברור מאוד והוא קיום דבר ה' בשלימות בתור דרך חיים. כך אנחנו מחנכים לחיות את הלאומיות שלנו, את החלומות שלנו ואפילו את חיינו הפרטיים.

שלב ה': מעגל צחוק

נעמוד במעגל והמדריך ישמיע סוג של צחוק ויבקש מכולם לחזור אחריו אחד אחרי השני לפי כיוון השעון. אחרי סבב אחד או שניים עם ההברה הזו נתחיל את הסבב מחדש וכעת כל אחד יצטרך לחזור על הצליל שהשמיע המדריך ולהוסיף צחוק הזוי משלו וכל בני השבט יחזרו אחריו. למשל המדריך עשה: "חחררחח" והחניך הוסיף "חיחי-עההה"- כולם חוזרים ועושים: "חחררחח, חיחיחי-עההה".
 חוזרים על המעגל הזה כמה פעמים כשאפשר להוסיף גם תנועת גוף שכל אחד יעשה כשצחוק וכולם יחזרו אחריו. תזרמו!

מה שאמור לקרות הוא שכולם ייכנסו ל"מצב כפית" לא מוסבר ולא יפסיקו לצחוק.

נסכם: תראו מה צחוק קטן יכול לעשות! קול אחד מוזר או בדיחה אחת קטנה יכולים לגרום לעשרות אנשים להתגלגל מצחוק עד כדי איבוד השפיות.

לכל אחד מאתנו יש יכולת להשפיע על הסובבים אותו. זה יכול להיות כל דבר- טיפשי, חיובי, גדול, קטן, מצוין, מסוכן – לכל אחד מאתנו יש את היכולת לשנות את הסביבה.
 אתם מבינים?! יש לנו כוח עצום! אם לפני כן חשבתם לומר בזלזול קל שנפסיק עם החלומות ההזויים האלה ונרד חזרה למציאות, אז הנה חדשות בשבילכם:
 זוהי המציאות! תנועת אריאל מונה כיום כ-15,000 חניכים. הם פועלים בכ-100 סניפים הפזורים בכל הארץ, ממצפה רמון ועד צפת, וואו!
 נניח שכל אחד מהחניכים והחניכות האלו מסוגל להשפיע על אדם אחד בלבד- יש לנו כבר 30,000! וכל אחד יוסיף אחד, ועוד אחד...
 יש לנו המון כוח בידיים, צריך רק להתחיל לעשות... אנחנו מסוגלים להגיע רחוק מאוד! אנחנו, ללא כל ספק, מסוגלים להביא את עמ"י לקומה השנייה- קומת הרוח, ובעז"ה גם לבניין אריאל.

¹ https://www.youtube.com/watch?v=fKJ_PKgFafE

² אורות התחיה י"ט

נספח 1- חיצות

	מְשׁוּפָּה: סקוץ'	חממית: אינקובטור	כתיתה: שניצל
מְשׁוּשָׁה: אנטנה	תקריש: משחה, ג'ל	טוּזִיג: פיקניק	מהלום: שוקר חשמלי

נספח 2- סיפור של תנועה

בסיוון ה'תשל"ט (1979) הוקם סניף בני עקיבא "בין החומות" שברובע היהודי בירושלים, במתכונת נפרדת לבנים ולבנות. בטקס נכחו הרבנים מרדכי אליהו, הרב אביגדור נבנצל, ירחמיאל וייס והרב נחום נריה.

כשנודע על הקמת הסניף, פרסמה ההנהלה הארצית של בני עקיבא מודעה בעיתון 'הצופה' המודיעה כי לא הוקם סניף נפרד.

מקימי הסניף, ובהם הרב אליעזר מלמד (כיום ראש ישיבת הר ברכה), ניסו להרגיע את הרוחות. הם נפגשו עם אמנון שפירא ועם הרב משה צבי נריה, ממייסדי תנועת בני עקיבא. גם הרב חיים דרוקמן ניסה לפשר, ותמך למעשה בקיומו של הסניף הנפרד, כמו הרב נריה.

ילדים רבים מקריית משה וגבעת שאול בירושלים הגיעו לסניף "בין החומות" והוחלט, מפאת מספר החניכים הרב לפתוח עוד סניף נפרד של בני עקיבא לבנים בשכונת גבעת שאול שבעיר. בעת פתיחת הסניף הנפרד החליטה הנהלת בני עקיבא שלא להכליל את סניף "גבעת שאול" בתנועה (שכיום נחשב לאחד מהסניפים הגדולים בתנועת אריאל). לאחר שנה מהקמת הסניף הוקמה התנועה החדשה. לאחר זמן נפתח גם סניף הבנות של גבעת שאול. סניף "בין החומות" נשאר בתנועת בני עקיבא, וכיום ישנם סניפים נפרדים גם בבני עקיבא.

(מתוך "ויקיפדיה")

נספח 3- ע"ת

שאלה:

לכבוד הרב אליעזר מלמד שלום.

רציתי לקבל עוד פרטים על איך עשית את השינוי בסניף בני עקיבא שלך בעבר כשהפרדת אותו בסניף "בין החומות" ואולי הדרכות בשבילי איך להעלות את הסניף שלי ברמה התורנית.

אבל בעיקר הייתי רוצה לשמוע על איך הפרדת את הסניף.

תשובה:

קשה לי להאריך מקוצר זמן. אולם סניף הרובע קם מלכתחילה בתור סניף נפרד, אמנם בתחילה לא היה ברור עד כמה. וכדי לסייע לכך נתבקשתי על ידי כמה יוזמים, ביניהם מיכאל וסרטייל, תושב העיר העתיקה שלמד אז ב"מרכז הרב" שיעור א', להצטרף לתת פעולות, ובתוך כך גם חיזקתי את העמדה הבסיסית, של בניים לחוד ובנות לחוד.

אני אישית לא הייתי חניך בתנועת בני עקיבא, ואף לא הייתה התלבטות בזה, כי היה ברור מלכתחילה, על-פי החינוך התורני שקיבלתי בבית הוריי, שלא שייך שאלך לסניף מעורב.

אמנם חשוב לציין גם שלא היו, בבית ובחברה שבה הייתי, דיבורים כנגד בני עקיבא, אלא הערכה לעמדות הבסיסיות ביחס לאהבת התורה, העם והארץ, והרוח האידיאליסטית הטובה שנושבת בתנועת בני עקיבא. ורק עניין המעורב היה לא מוסכם לחלוטין.

כל שנותר לי הוא לאחל לך לעשות כחכמתך, תוך התייעצות עם תלמידי חכמים שמכירים את החברה שבסניף שלך. (מתוך אתר "ישיבה")

פעולה 3 מתוך 4

שם הפעולה: אני קורא לי צדיק

פסוקים:

"אני הכול, אני לא כלום, אור אינסוף לבוש בגוף". זו התשובה של חנן בן-ארי. ומהי השאלה?

השאלה פשוטה: מי זה "אני"? חיפשתי בוויקיפדיה ולא מצאתי שום הגדרה המניחה את הדעת. אבל איך זה יכול להיות? אנחנו העולם של הגדרות, היום לכל חפץ יש הגדרה, יש תיוג. כן, גם את האנשים שסביבנו כבר דאגו לתייג, לקטלג. ובכל זאת, אין לנו עדיין תשובה אמיתית לשאלה הזו- מי הוא "אני"?

התשובות שיש לנו לשאלה הזו אינן מוצלחות. הן גורמות לנו או להקטין את עצמנו, או לברוח למה שאנחנו לא.

בפעולה הזו נדבר קצת על מה אנחנו כן. גם בתוך עולם מסובך של עליות וירידות, הצלחות וכישלונות, פריחות ונפילות- מי אני באמת? מה מצופה ממני? ואולי נשאל את אותה השאלה בצורה קצת שונה, ושוב בסיוע קל מחנן בן-ארי: "מה אתה רוצה ממני? מה? מי ביקש ממך לזרוק בי נשמה?!"

מטרה:

- א. הקלף בידיים שלי.
- ב. לפעמים כשנופלים.
- ג. השילוב הראוי.
- ד. לעשות טובה ליהודי.

מטרה:

- חפיסת קלפים
- מילות השיר צדיק/ שולי רנד (נספח 1)
- ביקורת של ידידיה מאיר על שירו של שולי רנד ותגובתו של שולי רנד (נספח 2) -לבחירה

מטרה:

שלב א': הקלף בידיים שלי

נשחק משחק קלפים: מטרת כל אחד מהמשתתפים בו הוא לבנות את ה'נבחרת' שלו- שלושת הקלפים המתאימים ביותר לאופי שלו. הוראות המשחק: כל אחד יחשוב על שלושה קלפים המתאימים ביותר לאופי שלו.

נחלק לכל אחד מהמשתתפים שלושה קלפים. את הקלפים הנותרים נסדר בערימה כשפניהם לכיוון השולחן.

כל אחד בתורו יפנה לקבוצה וישאל האם מישהו מחזיק בקלף המסוים שאותו הוא מחפש.

מי שיש בידו את הקלף ישיב בחיוב וייתן אותו למבקש בתמורה לשני קלפים אחרים שאותם הוא רוצה.

אם למבקש אין את הקלפים הרצויים, או שאין אף אחד בקבוצה שמחזיק בקלף המבוקש, הוא ייקח קלף מהחפיסה, אם נשאר בה קלפים, והמשחק ימשיך למשתתף הבא.

טיפ: בתור הבא שלו הוא יכול לחפש קלף 'ממצע' - כלומר לנסות להשיג באותה הדרך את שני הקלפים שירצו את החבר שמחזיק בקלף שבו הוא מעוניין.

שחקן שמצליח להשיג את הקלף שביקש - מקבל תור נוסף.

לשבטים שבהם מספר החניכים גדול מומלץ לעשות שינוי קל במשחק: נותר על התורות וכמו בשוק כל אחד ינסה למצוא את מבוקשו או להציע את מרכולתו. המחירון נשאר כשהיה - כדי לקבל קלף אחד צריך לתת שניים.

כאשר כל אחד השיג את מבוקשו או שנראה שהמשחק מיצה את עצמו, נעצור הכול ונתכנס למעגל שיח. נעבור חניך-חניך וכל אחד בתורו יספר מהם שלושת הקלפים שלו - בין אם הצליח להשיג אותם ובין אם לא. נבקש מכל אחד להסביר לנו בקצרה מדוע בחר דווקא בהם.

טיפ: "עכשיו, כשהקלפים בידיים שלך, מה אתה חושב שאתה צריך לעשות איתם? לצורך מה אתה חושב שה' יתברך נתן לך אותם?"

טיפ: מטרת המשחק היא להזכיר לנו מה יש לנו ביד, מהם ה'קלפים' העומדים לרשותו של כל אחד מאתנו. מהן התכונות המיוחדות? מהן נקודות החוזק, היתרונות? מה מיוחד בי כל-כך? ולצורך מה נועדו התכונות שיש לי?

שלב ב': לפעמים כשנופלים

אחרי שהזכרנו לעצמנו מה מיוחד כל-כך בכל אחד מאתנו וניסינו לשער מה אנחנו יכולים וצריכים לעשות עם הכלים שלנו, הכול נראה פתאום ורוד ופסטורלי, כאילו מה הבעיה? תנו לנו את העולם ונבלע אותו, כמו שהוא! כן, אבל...

נחלק לחניכים את מילות השיר צדיק/ שולי רנד (נספח 1) ונקרא אותו יחד.

נפנה אל החניכים ונגיד: "בטח שמעתם את השיר לפחות פעם אחת. עכשיו, אחרי שגם קראתם את המילים - שתפו אותנו, מה קורה? איך אתם מרגישים עכשיו? מזדהים?"

לבחירתכם - תוכלו להרחיב כאן בעזרת תגובתו של ידידיה מאיר על השיר ותשובת שולי רנד לידידיה (נספח 2).

טיפ: אין מושלם בעולם הזה. הבורא יתברך הרי ברא את העולם הזה כמו שהוא, לא מושלם. ובתוך העולם הזה הוא ברא אדם - גם הוא לא מושלם. זה בטבע שלנו.

הנטייה הפשוטה שלנו היא להסתכל על עצמנו ולומר: "אחי, בוא תסגור את העסק ותיפרד לשלום, אין לך מה לעשות כאן". אלא שכאן נכנס בורא העולם - הוא, כנראה, לא חושב ככה. הוא ברא את האדם משתלם ולא שלם.

נפלת? אתה מצווה לקום! מותר לבכות ולכאוב, אפילו כדאי, אבל חייבים לקום! כל עוד אנו זוכים לחיים מאת ה' יתברך כנראה שאין לנו את האופציה לוותר, אנחנו מחויבים להמשיך. נדמה לנו שהיה אולי כדאי שלא, אבל בורא העולם רואה את הדברים אחרת.

אל לנו להקטין מערכנו - יש לנו יעדים רחוקים מאוד להגיע אליהם, אנחנו לא יכולים להתעכב על זה עכשיו. מצד שני, אל לנו להתעלם מפגמינו, חשוב שנכיר בהם ונלמד לתקן אותם.

נשאל את החניכים: אז איך משלבים? איך חיים את החלום ולא מאבדים את המציאות?

שלב ג': השילוב הראוי

האמת היא שהנושא הזה הוא עמוק ורחב יותר מהים, אבל בכל זאת ננסה לתת כיוון:

נקריא את הקטעים הבאים ונדון בהם לפי הנקודות המנחות.

אמר רבי שמואל מקארוב:

בכל יום ויום יורדת טיפה מן השמים לתוך לבו של כל אדם מישראל כדי לעוררו לעשות תשובה. טיפה זו גורמת לכך שמתנוצצים בלבו הרהורי תשובה, להיטיב את דרכיו. וכל זה – רק אם האדם מרגיש באותה הטיפה בשעה שהיא נכנסת, ומשתדל להחזיק בה ואינו מרפה.

עוד אמר:

כאשר נאמר במשנה על רבי אליעזר בן הורקנוס שהוא "בִּוּר סוּד שְׂאִינוּ מְאֵבֵד טְפָה" (משנה, אבות, פרק ב משנה ח) – הכוונה לטיפה זו. רבי אליעזר בן הורקנוס השגיח שלא לאבד את הטיפה, אלא הניח לה שתתפשט בכל רחבי ליבו, ועל ידה הוסיף אומץ בתורה ובמעשים טובים.

וסיפר ר' שמואל:

פעם אחת ראיתי חסיד אחד בזמן שנכנסה אליו הטיפה הזאת. מה עשה אותו חסיד? שתי מיד בקבוק של יי"ש, אפילו בלי לחכות שיביאו לפניו כוסית. חושש היה אותו חסיד שאותה הטיפה מין היא מרה שחורה של עצבות, ורצה לחזק את עצמו ולהתגבר על העצבות. ולא ידע כי הייתה זו הטיפה שנועדה לעוררו לתשובה.

ר' שמואל מדגיש שהטיפה הזו איננה טיפת דיכאון, אלא טיפת מרץ. ודאי שיש מקום לכאב, אבל בתור ממריץ, לא בתור מדכא. אם הכאב גורם לנו לעצור ולא להתקדם- גם אז איבדנו את הטיפה.

אמר רבי שמחה בונים מפשיסקה:

לכל אחד צריכים להיות שני כיסים, ובהם ישתמש כשיצטרך לכך.

בכיס אחד יהיה כתוב – "בְּשִׁבְלֵי נְבֵרָא הָעוֹלָם" (משנה, סנהדרין, פרק ד משנה ה), ובכיס השני – "וְאֵנְכִי עֶפְרָא וְאֶפְרָ" (בראשית יח, כז).

ועוד הוסיף: "הרבה טועים, ומשתמשים בכיס ההפוך מזה שהם צריכים לו."

שימו לב- רבי שמחה בונים מפשיסחה מבקר את מי שמחליף בין הכיסים, ולא רק את מי שהחליף את "ואנכי עפר אפר" ב"בשבילי נברא העולם".

ואולי אפשר להוסיף ולומר שהטעות נובעת מתוך הניתוק שלנו מה' יתברך.

למה אני גדול? בזכות עצמי? אני גדול כי אני בן של מלך! לכן, כשיהודי זוכר מי הוא באמת, זוכר שהוא בן של מלך, אז תהיה לו הענווה ויהיו לו הכוחות גם להתנהג כמו בן של מלך. אבל כשיהודי מתייחס אל עצמו כסמרטוט- מה אפשר לצפות ממנו?

שלב ד': לעשות טובה ליהודי

ברבות משיחותיו מזכיר הרבי מלובביץ³ פתגם של הבעש"ט:

כך אמר הבעש"ט לר' מרדכי הצדיק, אחד מתלמידיו:

נשמה ממתנה למעלה אלפי שנים לירד למטה ולהתלבש בגוף, כדי לעשות ליהודי טובה בגשמיות ובפרט ברוחניות. נשמה מתייגעת בגוף במשך שבעים-שמונים שנה כדי לעשות ליהודי טובה בגשמיות ובפרט ברוחניות.

כן, זו אחת השליחויות המרכזיות של כל יהודי- לעשות טוב ליהודי אחר.

³ אתר ישיבת מעלות

צדיק/ שולי נד

מדבר על אמונה, אבל כולך אחוז בטבע
 כואב את צער השכינה, מצערך לא זז לרגע
 איך תמכור להם שמחה, כשאתה אחד העצובים העיר
 כמה חשוב זה לב פתוח, אתה אומר אך את ליבך לאחר לא תסגיר.

כלי מחזיק ברכה הוא השלום, ואין שלום עם עצמך
 אל תעשו תורה קרדום, פגיון וחרב תורתך
 על קלה כחמורה, מתייגע, מתאמץ
 משנתך סדורה, ברורה, בחדרים חמץ.

איך הוא פוסע בנחת, בגאון
 משתכר, מסתחרר מקולות ההמון
 הם קוראים לו צדיק, אשריך צדיק.

בחיק הכסיל ינוח כעס, חמת פתנים היא חמתך
 טיפש עובר ימיו בלי מעש, אתה טובל בעצלותך
 איך תזכור מאין באת כשאתה לא זוכר לאן אתה הולך
 אני יתוש קטן מלמטה, אתה אומר, שוין
 אך בליבך שד מיער מולך.

איך הוא פוסע בין אור לשיגעון
 מהדס מעדנות על ראשי ההמון
 הם קוראים לו צדיק, אשרך צדיק.

היי צדיק, תנוח, תעצור
 עד מתי תתעקל, עד מתי תלך סחור סחור
 הרי אתה יודע שכלום לא יעזור
 דרך הכאב הזה אתה צריך לעבור.

אף אחד כבר לא דוחק בי מה לך נרדם
 לילותיי כבר לא באים לתבוע עלבונם
 איך אוכל ממך לברוח, אנה אמלט?
 צדיק במותו עוד חי, אני בחיי כבר מת.

היי צדיק, בין כסה לעשור
 לעצמך מה תספר, מה לעצמך תמכור
 הרי אתה יודע שכלום לא יעזור
 דרך הכאב הזה אתה צריך לעבור.

ביקורת של ידידיה מאיר על השיר ותשובתו של שולי רנד:

ידידיה מאיר:

וואו. איזו ביקורת עצמית נוקבת (ועל הדרך גם ביקורת נוקבת על גורואים ומנהיגים, כריזמטיים מבחוץ ורקובים מבפנים, שיש כאלה שעדיין נוהים אחריהם). לשיר החדש הופק גם קליפ. שולי רנד נראה בו שר על הבמה, לאור הזרקורים, עף על עצמו. ואז המצלמה עוברת למטה, לאולם החשוק, ושם, על אחד הכיסאות, רואים את שולי יושב בקהל, ובוחן את שולי שעל הבמה במבט מהורהר וספקני. מסתכל על הצדיק ויודע עליו את האמת. יודע צדיק נפש בהמתו. הבמאי של הקליפ, אגב, לא היה צריך לטרוח על עלילה ושחקנים. מספיק להתמקד בפנים עצות המבע של שולי כשהוא מבצע את הטקסט. יש שם הכול, ועוד בצילום שחור-לבן מעצים: עלילה ודרמה ועצב ונחמה וכנות וקריצה.

נו, אז מה כבר יכול לבאס ביצירה מרהיבה שכזאת? תורה מפוארת בקליפ מפואר. אני חושב שמה שתסכל אותי היא העובדה שרנד, ולמרבה הצער נראה לי שגם רבים מבני דורו שגילו בשעתו את האור הגדול של רבי נחמן, קצת התייאשו. אולי זה השנים שעברו עליהם, הבית, החברה, המשכנתא, הילדים. ואולי זה אנחנו שהפכנו אותם מוקדם מדי למורי דרך נעוצים.

הם עדיין רוצים לתקן, להתגבר, להתמודד, אבל אם באלבום הראשון, שולי שר-ניחם "נקודה טובה ועוד נקודה טובה ועוד מעט ואין רשע, התבוננת על מקומו ואיננו", בשיר הזה, עשר שנים אחרי, המצב כל כך קשה, שנדמה שעוד מעט גם אין צדיק, חלילה, התבוננת על מקומו ואיננו.

למה? למה לראות ככה את החיים? שלא תבינו לא נכון. לא ציפיתי ששולי רנד ישיר עכשיו "בואו נשתה לחיים בירושלים!" מה פתאום?! אבל מכאן ועד חשבון נפש קטלני כזה, שלא מרוצה גם מהמעשים הטובים, כי גם בהם יש זיוף ואין אמת עד הסוף – ארוכה הדרך.

עד היום, אפילו בשירים הכי מיוסרים של רנד (כלומר, בכל השירים שלו) תמיד הייתה גם נחמה ותקווה. קחו את השיר העצוב ביותר והמפורסם ביותר שלו, "אייכה". מהי השורה התחתונה? "נשמה קדושה, אל נא תבכי, שבורת כנף / הן תעידי עלי כמה הייתי נכסף". נו, ועכשיו מה? הוא בעצם אומר שגם את זה אין, כי גם הכיסופים הם פייק-כיסופים ובלב פנימה יש חמץ. יכול להיות ששולי רנד עזב את ברסלב לטובת נובהרדוק? שקעה חמה, שקעה נפשו? הרי אפילו בעולם המוסר השיטה התובענית הזאת לא התקבלה.

והכי הדאיג אותי לשמוע השבוע אנשים שאומרים "אין, השיר הזה בדיוק עלי. זה ממש תיאור של החיים שלי. אני מדבר דיבורים גבוהים, וגם עושה מעשים טובים, אבל הכול בעצם לא אמתי". סליחה, אבל בדור שלנו, ועל זה כמעט אין מחלוקת בין כל המגזרים והשיטות – כל מי שעושה מאמץ בכיוון טוב, יכול וצריך להיות מרוצה מאוד מעצמו.

בספר 'ישמח ישראל' מסופר איך האר"י הקדוש אמר לתלמידו רבי חיים ויטאל שכל מה שאנחנו יודעים על מידת הדין ועל תעניות וסיגופים שהיו עושים הצדיקים, נוגע לדורות הקודמים, אבל "בזמן הזה – אפילו צעקה ואנחה אחת אמיתית מעומק הלב מתקבלת לרצון לפני ה' כתעניות רבות בשנים קדמוניות". כך אמר האר"י לפני כ-450 שנה. תקראו את זה שוב: "בזמן הזה – אפילו צעקה ואנחה אחת אמיתית מעומק הלב מתקבלת לרצון לפני ה' כתעניות רבות בשנים קדמוניות".

ואם כך בימיו של האר"י הקדוש, מה נגיד בדור שלנו ושל ילדינו? בדור של הבלבול והאינטרנט והשפע ושלל הניסיונות המורכבים, כמה נחשבת צעקה או אנחה אחת מעומק הלב?

אפילו נחמה ליבוביץ' חשבה כך, מתברר. אין ספק שלפרופסורית הייקית היו דרישות גבוהות מעצמה, אבל היא סלדה מהחיטוט העצמי הנרקסיסטי הזה במניעים שלנו, מהניסיון התמידי לבדוק אם הדברים נעשים באמת "לשם שמיים" או לא. השבוע נחשפתי למכתב שכתבה לרב ד"ר רפאל פוזן, בסוגיה הזאת של בחינה עצמית נוקבת ומדוקדקת. שימו לב מה היא כתבה לו על ה"חפירות" האלה שאנחנו עלולים ליפול לתוכן: "האומנם זו הדרך? אם אתחיל אני עצמי לבדוק עצמי, בכמה אחוז נדחפתי ללמד, לנסוע לכל קצווי ארץ לתת שיעורים, לענות לאנשים אלפי תשובות לגיליונות – מפני שרציתי להרבות תורה בישראל, ובכמה אחוזים היה הדחף מפני שרציתי להרוויח כסף, ובכמה אחוזים יש כאן אהבה עצמית לשמוע דברי שבח – ושומעים, מחברים, מתלמידים – כשהשיעור מצליח, ובכמה אחוזים (אולי?) מזמן שנפטר בעלי יש בזה הרצון לברוח מן הבדידות, מן הבית הריק... מוטב לא לבדוק. והאם הדבר ניתן לבדיקה? נשאיר בדיקה זו למי שבוחן כליות ולב והוא ישפוט. אגב, כך אני מפרשת את הביטוי 'אם פגע בכך מנוול זה – משכהו לבית המדרש'. היינו, תעסיק אותו בעניינים רוחניים, מה שנקרא בפי הפסיכולוגים סובלימציה. זו הדרך היחידה. ובימינו – בוודאי".

נחמה ליבוביץ' נפטרה לפני יותר מעשרים שנה. אז בימינו – בוודאי ובוודאי.

בקיצור, הייתי משנה טיפה את הסדר במילים של השיר החדש, כדי שיתאים לדור שלנו:

כולך אחוז בטבע – אבל מדבר על אמונה / מצערך לא אז לרגע – אבל כואב את צער השכינה /
בחדרים חמץ – על קלה כחמורה, מתייגע, מתאמץ / כן, אתה צדיק, אשריך צדיק.

תשובתו של שולי רנד:

ידידיה היקר,

קראתי את המאמר שכתבת לגבי השיר "צדיק". בדרך כלל אני לא נוטה לפרש שירים ולהתווכח על משמעותם. כל שיר נתון לפרשנות אישית במידה כזאת או אחרת, ובדרך כלל הפרשנות נגזרת מהמצב האישי שבו האדם נמצא בזמן שהוא נתקל בשיר, כך שאני לא הולך להתווכח עם החוויה האישית שלך. אבל מכיוון שעלתה בטור גם נימת דאגה לדור בכלל, ולציבור בעלי התשובה המקורבים לרבי נחמן מברסלב בפרט, חשוב לי להבהיר כמה נקודות.

א. השיר לא נכתב על אדם ספציפי חס ושלום, לא על רב או אומן או שדרן רדיו. אם חשוב לך לדעת מי עמד מול עיני כשכתבתי, עיין נא בחלק שבו אני עובר לגוף ראשון, ודו"ק.
ב. לעניות דעתי, גם תורה רפ"ב בליקוטי מוהר"ן ("אזמרה"), שמלמדת לחפש את הנקודות הטובות שבכל אדם ובעצמך בפרט, היא לא תורה שמצווה עלינו להכחיש את החלקים הפחות טובים שבתוכנו. הרי הם מציאות אצל כל אדם במידה כזאת או אחרת. מה כן? היא מצווה עלינו לברור ולשמוח במעט הטוב שיש בנו, ולראות גם במעט טוב חסד גדול מאת ה' יתברך. אבל כשאדם מכחיש את הרע כביכול, איך ישמח במעט הטוב שיש בו? רבי נחמן ציווה על שעה ביום שבה אדם יתייחד עם ריבונו של עולם ויבכה ויתאונן על ריחוקו מהקדושה והאמת, ובשאר היום יהיה בשמחה.

ובשל מה ריחוקו מהקדושה? בגלל המשכנתא? בגלל צרות כאלה או אחרות? גם. אבל בעיקר בשל המידות הלא מתוקנות שלו, ובעיקר בשל חוסר יכולתו לקבל את החלקים הבעייתיים שלו ולהודות באמת. ואם יעשה את זה, אז יכול בשאר היום להיות בשמחה.

ג. מניסיוני, קשה מאוד לקיים את תורת "אזמרה". שאלתי את עצמי למה. הרי היא לכאורה פשוטה ומתגמלת מאוד בהרגשה, שלא לדבר על העובדה שרבי נתן הפליג מאוד בחשיבות של ללכת ולחיות את התורה הזאת. התשובה שנתתי לעצמי, לעניות עניות דעתי, היא שלפעמים מורידים מהמשוואה

את הגורם החשוב ביותר שלה: הקדוש ברוך הוא. אני טוב, ופעולותיי טובות בחסד ה' יתברך, ויש בי פחות טוב ופעולותיי פחות טובות, וגם זה בחסד ה' יתברך.

לגלות מי אתה – זה כואב. להודות בכך – זה כואב. לגלות את המרחק שלך מהאמת – זה כואב מאוד. וצריך לעשות פעולה פשוטה של הודאה והכרה כדי לעבור דרך הכאב הזה ולצאת לשמחה גדולה. לדעתי, השיר מציע נחמה. הוא לא מבקש ממך להתייאש מהיותך גם בעל פגמים, אלא רק להודות בזה כלפי עצמך, ומתוך כך לבוא להכרה עד כמה עצומים רחמיו של הקדוש ברוך הוא, שלמרות הכול, מחיה את האדם ואוהב אותו ללא קץ וגבול.

ד. מסופר על חסיד שבא לפני רבנו הקדוש והתחיל למנות את חסרונותיו ופגמיו, עד כמה הוא רחוק מה' ובעל מידות רעות, שקרן ועצל. רבנו הקדוש הסכים איתו בכל מילה. הוסיף אותו אדם לחפש בעצמו חסרונות ורבנו אמר לו שהוא צודק, שהוא גרוע שבגרועים. עד שלבסוף נזדעק אותו חסיד והתחיל לטעון: "הרי לא יכול להיות שאני כל כך גרוע!" והתחיל למנות מעט דברים טובים שיש בו. וזאת הייתה תכלית כוונתו של רבנו. שאותו חסיד יתעורר לגלות בעצמו את הנקודות הטובות.

זאת לא הייתה כוונתי, אבל אם זכיתי שאתה, ידידיה, נזעקת מהשיר שלי ישר אל דרך חיפוש הנקודה הטובה של רבנו – אז אשריי וטוב לי.

שולי.

פעולה 4 מתוך 4

שם הפעולה: באלה הידיים

פסוקים:

אנשים, אנחנו תכף מסיימים! וואו, היה חודש ממש מרתק, מלא בחוויות, ארגונים, סידורים, אימונים, קירות ומה לא? במוצאי השבת הזו אנחנו כבר נגיע לשיא- תהלוכה, מפקד העלאת שבטים, שם חדש (מרגש!), כתובת אש, אופניים, מופעים, פעילות כניסה לחב"ב (למחמירים- השבעה) וכו' וכו'. טירוף! נלך לישון באיזה 7 בבוקר אחרי תפילה עייפים, סחוסים ומרוצים.

ואז...? יעבור יום ראשון, יעברו עוד יומיים, ושלושה, וארבעה, ושבעה, וחודש, ו...? מה יצא לנו מחודש הארגון הזה? זהו? זה מסתכם בערב של שיא וכבר הכול נעלם?

בפעולה הזו אנחנו מתכוונים לתת כיוון ממשי ופרקטי לכל מה שהיה לנו, אנחנו ננסה להבין ולבחור יחד מה אנחנו מסוגלים לעשות למען עם ישראל? איך אנחנו, כולנו יחד וכל אחד לחוד, מסוגלים לקחת את ה"אריאלניקיות" שלנו צעד אחד קדימה? איך אנחנו יכולים לצאת עם זה החוצה ובאמת לקדם תנועה של עשייה וקידוש ה'?

שאלות פשוטות:

- א. פה גדול.
- ב. אמור מעט ועשה הרבה.
- ג. סייג לחכמה שתיקה.
- ד. סיעור מוחות מתוק.
- ה. סיכום

טכניקות:

- כרטיסיות עם נושאים לדיון - שימו לב להכין לפני שבת.
- סוכריות קשות/ סוכריות טופי (או ממתק עטוף אחר) כמספר החניכים.

מפץ פשוט:

שלב א': פה גדול

אוקיי אנשים, הגיע הזמן לפתוח את הפה גדול-גדול, הכי גדול שאתם יודעים, כמו אצל רופא השיניים.

לפניכם רשימת נושאים לדיון. כתבו כל נושא על חצי דף A4.

- נתיב פאבות	- טרור פספיונים	- טחנה	- נתיב פאבות
- שאוס סכסיו	- אצאור אכריה	- נוסר פאבות	- שאוס סכסיו
- פצתה	- פאצא בכביש	- צומא	- פצתה
- פתבולזות	- טישון	- תג מחיר	- פתבולזות
- טזייה	- ניצולי שואה	- פטוני בישראל	- טזייה
- קירוב		- יוקר המחיר	- קירוב
- תחבורה ציבורית		- שחרור מחבאים	- תחבורה ציבורית
- בשבת		- אגלישיות	- בשבת

נניח את הדפים לפני החבר'ה ונזמין אותם לחוות דעה על כל אחד מהנושאים.

כדי לשמור על סדר נבקש מכל אחד לבחור נושא אחד הקרוב לליבו – שהוא היה רוצה לדבר עליו. כמובן שאתם, המדריכים, מוזמנים להוסיף כראות עיניכם נושאים בוערים אחרים.

נסו: אנחנו יודעים כמובן לדבר, ואם צריך – אנחנו גם יודעים גם לצעוק, לזעוק וליילל! אנחנו באמת טובים בזה וזה כבר מקדם אותנו במשהו. אבל בכל זאת, ראוי שנחשוב באופן קצת יותר מעשי. מה אנחנו יכולים לעשות כדי לקדם משהו סביבנו? אפילו משהו קטן...

שלב ב': אמור מעט ועשה הרבה

נניח לפני החבר'ה שלנו את הכרטיסיות עם הנושאים מהשלב הקודם. הפעם נעבור כולנו יחד על כל אחד מהנושאים ונוכל לחוות את דעתנו על הנושא במילה אחת בלבד.

שלב ג': סייג לחכמה שתיקה

דקת דומייה.

בואו נעצור את שטף הדיבור שלנו ונתחיל להקשיב קצת לעצמנו, לחברינו ולסביבה- מה אנחנו צריכים? איזה מעשה יעשה טוב לכולנו? איזו פעולה תוכל להוסיף ולהאיר לכל עמך בית ישראל?

תנו לחבר'ה לפחות דקה של חשיבה. בקשו מהם לנסות לחשוב באופן מחייב קצת יותר- איפה אנחנו מסוגלים לעשות ולא רק לדבר ולצעוק? מה אנחנו מסוגלים לקדם?

ננחה את החניכים לחשוב בשני מישורים:

- מה אני מסוגל לשנות בחיי שיוסיף אור?

- מה אנחנו יכולים לעשות וצריכים לקדם בתור שבט ובתור תנועה?

שלב ד': סיעור מוחות מתוק

אחרי ששתקנו, הקשבנו וחשבנו, עכשיו הגיע הזמן שוב לדבר. מה מיוחד בדיבור הזה? הדיבור הזה בעז"ה יהיה דיבור עם הרבה יותר תוכן גיוני ומעשי, פחות מתלהם ויותר מבין ומקדם.

כעת נבקש שכל אחד בתורו יציג את הרעיון שהוא חושב שבעזרתו הוא עצמו מסוגל להוסיף אור- מה הוא לוקח על עצמו? וכן יספר מהם המעשים שאותם, לדעתו, השבט יכול וצריך לעשות יחד כדי להוסיף קדושה וברכה. מהו הפרויקט השבטי שלדעתו כדאי שניקח על עצמנו?

לכל אחד שמדבר ניתן סוכרייה (או ממתק אחר)- אבל רגע, לא לאכול עדיין...

לאחר מכן נעשה סבב בין החניכים: כל אחד ישתף מי הציע את המעשה שנגע ביותר לליבו. לאחר מכן הוא יבחר את הרעיון המוצלח ביותר לדעתו לפרויקט השבטי, ייתן להוגה הרעיון את הסוכרייה שלו ויחווה דעתו על הפרויקט של חברו- מה הוא אוהב בו? מה פחות? איך הוא חושב שאפשר לפתח אותו?

גם המדריכים מוזמנים להיות חלק מהמעגל.

המשתתף עם מספר הסוכריות הגדול ביותר יציג שוב את הרעיון שלו, שבעצם נבחר לרעיון המוביל ליישום הנושא.

שלב ה': סיכום

נחשוב ונתעמק בנושא הנבחר, נחשוב יחד האם הוא מתאים כנושא השבטי שלנו ואיך אנחנו מבצעים אותו, באלה הידיים.